

Kadernota 2010

Inhoudsopgave

1	Kadernota 2010-2013; inleiding en leeswijzer	4
1.1	Het proces van voorbereiding kadernota	5
2	Bijstellingen per programma	7
2.1	Programma Dienstverlening, Bestuur en Organisatie	7
2.2	Programma Veiligheid	9
2.3	Programma Beheer Openbare Ruimte	10
2.4	Programma Verkeer en Vervoer	11
2.5	Programma Economische Zaken	12
2.6	Programma Onderwijs en Educatie	12
2.7	Programma Sport, Cultuur en Recreatie	12
2.8	Programma Maatschappelijke participatie en ondersteuning	13
2.9	Programma Milieuzorg	14
2.10	Programma Ruimtelijke Ordening	15
2.11	Programma Woningbouw	16
3	Financiën	17
4	Adviezen	26
5	Raadsbesluit	27
6	Bijlagen:	28
	Bijlage I Programma Nieuwe Lasten 2010-2013 bij ongewijzigd beleid	29
	Bijlage II Programma Nieuwe Lasten 2010-2013: aanvullingen	32
	Bijlage III Signaallijst met toelichtingen	35
	Bijlage IV Meerjarenoverzicht 2009-2013 reserves en voorzieningen	42
	Bijlage V Verschillenanalyse	63
	Bijlage VI Onderbouwing actualisering kosten nieuwe gemeentehuis	64

1 Inleiding en leeswijzer

Voor u ligt de kadernota 2010-2013, met daarin de uitgangspunten en kaders voor de laatste begroting van deze raadsperiode.

Bij de voorbereiding op de kadernota hebben wij dit jaar een verdere inhoudelijke verdiepingsslag gemaakt. In hoofdstuk 1 vindt u meer informatie over dit proces. Ook de ontwikkelingen binnen onze organisatie en de (mogelijke) effecten daarvan op de formatie komen in dit hoofdstuk aan bod. Daarbij verdient de vraag of alle ambities passen bij de mogelijkheden van de organisatie, zoals dit bij de Bestuurskrachtmetering nadrukkelijk naar voren is gekomen, voldoende aandacht.

Dit geldt overigens ook voor een integrale afweging tussen de al vastgestelde en nog komende dorpsontwikkelingsplannen (DOP's). De in deze DOP's voorgestelde opgaven verdienen een meer integrale afweging, ook in samenhang met al vastgestelde bestuurlijke doelen en uitgangspunten van gemeentelijk beleid.

In hoofdstuk 2 zijn per programma de volgende onderdelen opgenomen (voor zover van toepassing):

- Een overzicht van de geactualiseerde speerpunten van beleid.
- Een overzicht van de nieuwe posten voor het programma nieuwe lasten (PNL), inclusief een toelichting per post.
- Een overzicht van de nieuwe PNL-posten die betrekking hebben op formatie, inclusief een toelichting.
- De onderwerpen op de signaallijst die binnen het programma vallen.

Vervolgens zetten wij in hoofdstuk 3 de beschikbare en benodigde financiële middelen tegen elkaar af. Ook worden diverse actuele financiële onderwerpen nader toegelicht. Wij gaan daarbij bovendien in op de bijzondere economische situatie, waardoor het maken van een goede meerjarenraming eigenlijk nog niet mogelijk is. Daarom hebben wij er voor gekozen op dit moment een (nog) niet sluitende meerjarenraming te presenteren. De overwegingen daarbij zijn de volgende. Er is nog onvoldoende inzicht in de financiële consequenties voor ons van het kabinetsbeleid. We vinden het daarom raadzaam de meicirculaire af te wachten. Verder willen we ruimte geven aan open bestuurlijke keuzes en prioriteiten. Tenslotte doet het tekort zich met name voor ver in nieuwe raadsperiode.

Aldus zijn zowel de beleidsmatige als de financiële uitgangspunten voor de komende periode nog niet volledig duidelijk, als gevolg van de nog niet definitief vastgestelde Toekomstvisie+ en de economische recessie. De onzekerheden kunnen ertoe leiden dat in de later in het jaar vast te stellen begroting, grotere verschillen ten opzichte van deze kadernota kunnen gaan optreden. Toch hebben wij in het huidige raads- en collegeprogramma en met de inzichten van dit moment voldoende richtinggevende aanknopingspunten om aan te geven wat wij de komende periode kunnen bijdragen aan het realiseren van de bestuurlijke doelen.

Wij hopen u dan ook met deze kadernota voldoende handvatten te bieden om ondanks alle geschetste onzekerheden de kaders voor de komende jaren te kunnen vaststellen.

Burgemeester van Overbetuwe,

Elisabeth Tuijnman

1.1 Proces totstandkoming kadernota

Ook dit jaar hebben wij ervoor gekozen eerst de belangrijkste inhoudelijke ontwikkelingen en speerpunten vanuit de programma's te verkennen voordat de financiële uitgangspunten aan bod zijn gekomen. Daarnaast hebben wij bovendien vanuit de programma's een doorkijkje gemaakt naar de belangrijke thema's in de Toekomstvisie+.

Bij het doorontwikkelen van programmamanagement maken wij inmiddels een paar stevige stappen om het proces van strategische beleidsontwikkeling verder te verbeteren. Dit proces is immers cruciaal voor het realiseren van bestuurlijke doelen. Nu de definitieve vaststelling van de Toekomstvisie+ in zicht is, is ook de paraplu boven de beleidsontwikkeling binnen onze gemeente steeds duidelijker. Een definitieve doorvertaling van deze Toekomstvisie+ laat vanzelfsprekend op zich wachten totdat het nieuwe raads- en collegeprogramma bekend zijn. Toch biedt deze visie ook in het komende jaar al voldoende handvatten om de strategische beleidsontwikkeling methodisch gezien verder vorm te geven.

Juist ook bij de vaststelling van de kadernota is het van belang de strategische beleidsvisie als het centrale vertrekpunt te gebruiken. De inzet van mensen, middelen en materieel van onze organisatie moet immers - naast het uitvoeren van de wettelijk verplichte taken - in de eerste plaats zijn gericht op het realiseren van de voornaamste bestuurlijke doelen, zoals verwoord in deze strategische visie.

Dit geldt voor de nieuwe beleidsinitiatieven, zoals voorgesteld in het programma nieuwe lasten. Maar juist ook voor de bestaande activiteiten geldt dat een periodieke toets van de mate waarin deze bijdragen aan de bestuurlijke doelen van groot belang is voor het verhogen van de beleidseffectiviteit. Op deze wijze kunnen wij bovendien beoordelen welke ruimte beschikbaar is voor nieuwe activiteiten die meer of op een andere wijze bijdragen aan het realiseren van deze doelen.

Via het doorkijkje naar de belangrijke onderwerpen uit de Toekomstvisie+ hebben wij dit jaar al verdere stappen kunnen zetten om deze werkwijze rondom de kadernota verder inhoudelijk aan te scherpen. Omdat de Toekomstvisie+ nu nog niet definitief is vastgesteld, hebben wij de toetsingscriteria die afgelopen jaar zijn geïntroduceerd ook dit jaar weer als de voornaamste wegingsfactoren gehanteerd.

De voorgestelde PNL-posten zijn getoetst aan de volgende bestuurlijke accenten:

- **Blik naar buiten:** is er sprake van een directe of indirecte investering in de samenleving;
- **Betrouwbare overheid:** eerst afmaken waaraan we zijn begonnen, terughoudend met het starten van nieuwe ambities;
- **Rol van de overheid:** kritisch beoordelen welke participatie van de gemeente mag worden verwacht.

Daarnaast loopt als rode draad binnen ons gemeentelijk beleid het uitgangspunt dat onze financiën op orde zijn.

Voor de kadernota 2010 zijn, net als voor 2009, de formatie-aanvragen integraal onderdeel van de kaderstelling. De weging van de formatie-aanvragen heeft op dezelfde wijze plaatsgevonden als vorig jaar. Dit betekent dat de formatie-aanvragen wederom zijn onderverdeeld in de volgende categorieën:

- aanvragen als gevolg van de autonome groei;
- aanvragen in verband met nieuwe wettelijke taken;
- aanvragen die voortkomen uit nieuwe ambities.

Bij de bespreking van de formatie-aanvragen is naast bovenstaande onderverdeling eveneens met een aantal ontwikkelingen in onze organisatie rekening gehouden. Deze ontwikkelingen kunnen mogelijk effecten hebben voor onze kwantitatieve en kwalitatieve formatie. De ontwikkelingen zijn:

- De Toekomstvisie+ en de ontwikkeling om steeds meer vanuit een strategische en integrale benadering keuzes te maken.
- In de bestuurskrachtmeting is de relatie gelegd tussen de ambitie van het bestuur en de organisatie en de mogelijkheden van de organisatie (draagkracht).
- In het Directieplan 2009 zijn thema's benoemd voor de verdere doorontwikkeling van onze organisatie (strategische beleidsontwikkeling, bedrijfsvoering, informatievoorziening en cultuur).
- De omvang van het aantal formatie-aanvragen vraagt om terughoudendheid in verband met bovenstaande ontwikkelingen. Daarnaast spelen de economische recessie en de begrotingspositie van onze gemeente een rol. Hiervoor verwijzen wij ook naar de financiële paragraaf in deze kadernota.
- Het beleid om vacatures gedurende 3 maanden niet in te vullen, wordt gelet op de omvang van de formatieaanvragen en de financiële mogelijkheden, ook in 2010 gehandhaafd.

Naast het bovenstaande moeten wij rekening houden met de afspraken die zijn gemaakt in het Raadsbesluit van 26 juni 2007 en het project huisvesting. Afgesproken is dat bij realisatie van het nieuwe gemeentehuis een bezuinigingstaakstelling van 10 fte moet worden gerealiseerd. Deze bezuinigingstaakstelling mag gefaseerd plaatsvinden in de periode van vijf jaar na ingebruikname van het nieuwe gemeentehuis.

Het bovenstaande heeft er toe geleid dat in de Kadernota 2010 terughoudend is omgegaan met het voorstellen van structurele formatie-aanvragen in het programma nieuwe lasten (PNL). Veelal is gekozen voor het tijdelijk invullen van de formatie-aanvragen. Dit in afwachting van de ontwikkelingen die bovenstaand zijn geschetst. Misschien ten overvloede merken wij op dat bij de weging van de formatie-aanvragen een primaire afweging is geweest het waarborgen van onze dienstverlening aan onze inwoners en de werkdruk (bestuurskrachtmeting) van onze medewerkers.

2 Bijstellingen per programma

2.1 Programma Dienstverlening, Bestuur en Organisatie

Voorgestelde speerpunten van beleid binnen programma 1

- Doorontwikkeling dienstverlening voor de burger als klant
- Versterken relatie tussen bestuur en burger als partner
- Versterken identiteit kleine kernen voor de burger als wijkbewoner

Nieuwe PNL posten 2010-2013 programma DBO

Omschrijving	Jaar	Eenmalig bedrag	Inves-tering	Struct. lasten			
				2010	2011	2012	2013
Bijdrage lokale omroep	2010			18.000			
Subsidie: opstellen DOP's Herveld en Driel	2010	30.000					

Toelichtingen op de nieuwe PNL-posten

Bijdrage lokale omroep

Bij raadsamendement is aan de Stichting Omroep Overbetuwe over 2008 en 2009 een financiële bijdrage verstrekt van € 18.000. Voor 2010 e.v. wordt voorgesteld deze bijdrage te continueren.

Subsidie: opstellen DOP's Herveld en Driel

In 2010 worden de laatste DOP's opgesteld. Het betreft Herveld en Driel.

Nieuwe PNL-posten m.b.t. formatie DBO

Omschrijving	Jaar	Eenmalig Bedrag	Struct. lasten			
			2010	2011	2012	2013
1,6 FTE Informatiebalie en Frontoffice (schaal 5/7)	2010		68.396			
1,0 FTE Juridische Kwaliteitszorg (schaal 9)	2010	58.405				
Dekking: verschuiving binnen eigen formatie	2010	- 58.405				
0,5 FTE BiBoB (schaal 7)	2010	22.905				
0,5 FTE Communicatie wijkcoördinator (schaal 9)	2010	29.203				
0,5 FTE Communicatie medewerker (schaal 8)	2010	25.900				
0,5 FTE Communic. website (schaal 9)	2010	29.203				
0,8 FTE Communicatie adviseur (schaal 9)	2010	46.725				
1,0 FTE Communicatie adviseur (schaal 9) = <i>tijdelijk</i>	2010	58.405				
1,0 FTE Team I&A (gegevensbeheer) (schaal 10)	2010	64.831				
0,7 FTE Team DIV (schaal 5)	2010		27.780			
Dekking: inleveren formatie afdelingen			-27.780			
0,5 FTE Invordering/Belasting (schaal 6)	2010	20.888				

Toelichtingen op de nieuwe PNL-posten m.b.t. formatie

1,6 FTE Informatiebalie en Frontoffice

Het aantal klanten is sinds 2003 gegroeid met 13.900. Een gemiddelde toename van 2.780 klanten per jaar. De formatie van de Frontoffice en de Informatiebalie is sinds 2001 niet meer

gegroeid. Voor het jaar 2008 en 2009 hebben we tijdelijk 0,8 fte voor de Informatiebalie en 0,8 fte voor de Frontoffice gevraagd en ontvangen. Dit brengt echter extra kosten met zich mee, omdat personeel ingehuurd moet worden via een uitzendbureau. De verwachting is, dat de toename van het aantal klanten per jaar de komende 5 jaren zal aanhouden en pas daarna door digitalisering zal afnemen. Vanaf 2010 vragen we dan ook om structureel 0,8 fte voor de Informatiebalie en 0,8 fte voor de Frontoffice.

1,0 FTE Juridische Kwaliteitszorg

Het aantal juridisch specialistische zaken neemt voortdurend toe, waardoor er geen ruimte meer is voor het uitvoeren van werkzaamheden voor juridische kwaliteitszorg op concernniveau. Er is binnen de lijnafdelingen een toenemende behoefte en ook noodzaak (denk aan rechtmatigheid) om daar meer ondersteuning te hebben voor juridische kwaliteitszorg. Om invulling te geven aan juridische kwaliteitszorg op concernniveau en de verzorging van de coördinatie, en ondersteuning te geven aan activiteiten op dat gebied binnen de lijnafdelingen is de noodzaak van uitbreiding onvermijdelijk geworden. De dekking wordt gevonden door herschikking van middelen binnen de afdeling.

0,5 FTE Bevordering Integriteitsbeoordeling Openbaar Bestuur (BIBOB; schaal 7)

De gemeente Overbetuwe neemt thans deel aan een regionaal pilot project toezicht Drank en Horeca –wetgeving in het kader van de campagne; “Alcohol? Niet te vroeg, niet te vaak, niet te veel.” Dit pilot project loopt op 1 januari of 1 juli 2010 af. Hierna zal het toezicht op de naleving van de Drank- en Horecawet vanuit de rijksoverheid worden overgedragen aan de gemeenten. Voor deze nieuwe taak is geen formatie beschikbaar. Die is er enkel voor de huidige reguliere taken op het gebied van Drank- en Horecawetgeving zonder (her)controles en hieruit voortkomende extra werkzaamheden of toezichthoudende taken.

In de periode van 1 augustus 2008 tot 1 januari 2009 zijn in de gemeente Overbetuwe in totaal 73 inspecties uitgevoerd. In 50 van deze zaken werd een vervolgactie ondernomen door de medewerker(s) van deze gemeente op basis van geconstateerde feiten door de tijdelijke toezichthouders. In 30 van deze zaken moest zelfs een nieuwe aanvraag Drank en Horecawet worden ingenomen. Door de snelle wisselingen bij de horecabedrijven in eigenaren en medewerkers zal het aantal controles en te ondernemen acties alleen maar toenemen. Ook het aantal intensieve BIBOB controles en/of zaken om zwartgeldstromen binnen de horeca tegen te gaan zullen naar verwachting toenemen. Daarom wordt verzocht in te stemmen met een structurele uitbreiding van de formatie met 0,5 fte vanaf het jaar 2010.

Communicatie 2,3 FTE structureel en 1 FTE tijdelijk

In het tweede kwartaal van 2009 wordt het nieuwe Communicatiebeleidsplan 2009-2013 vastgesteld. In dit plan staan o.a. de verschillende uitgangspunten voor de doorontwikkeling van het team. Het plan zal o.a. leiden tot nieuwe activiteiten en verbetering en intensivering van communicatie. Het beleidsplan wordt binnenkort in procedure gebracht. Wel is duidelijk dat formatie-uitbreiding noodzakelijk is. Wanneer het beleid geheel gereed en vastgesteld zal zijn (tweede kwartaal 2009) kunnen de financiële consequenties definitief worden bepaald.

1,0 FTE Team I&A (gegevensbeheer)

In verband met de inrichting van de basisregistraties en integratie van de basisregistraties Personen, Adressen en Gebouwen met de overige applicaties is het nodig het gegevensbeheer centraal te regelen. De notitie m.b.t. dit onderwerp is tweemaal behandeld in het managementoverleg waarbij nut en noodzaak duidelijk zijn onderkend.

0,7 FTE Team DIV (schaal 5)

Vorig jaar is abusievelijk de uitbreiding van de formatie van team DIV, 0,67 fte, vergeten op te voeren op het programma nieuwe lasten. Deze uitbreiding was het gevolg van een wijziging van de werkwijze in 2007 met betrekking tot de uitgaande post. Centraal worden de afschriften, archiefexemplaar e.d. gemaakt en worden de bijlagen gedigitaliseerd. Omdat

deze aanpak minder werk betekent voor andere afdelingen wordt deze 0,7 FTE van FaZa gedekt door de formatie van die andere afdelingen te verlagen met per saldo 0,7 FTE.

0,5 FTE Invordering/Belasting (schaal 6)

Al meerdere jaren maakt het team invordering belastingen gebruik van extra ondersteuning. De werkdruk is structureel te hoog. Dat leidt tot risico's. De betreffende medewerkers hebben alle drie in het werkplan 2009 aangegeven last te hebben van de oplopende werkdruk. Maar de gemeente loopt ook financiële risico's. Daar waar er onvoldoende aandacht gegeven kan worden aan problematische invorderingssituaties, wordt de kans op een succesvolle invorderbaarheid steeds kleiner.

Ook de dienstverlening naar de inwoners lijdt eronder. Vorig jaar is de gemiddelde behandelduur voor een kwijtscheldingsaanvraag te groot geworden; een deel van de aanvragers heeft meer dan 9 maanden op de beslissing moeten wachten (in een afzonderlijke memo is een achttal oorzaken voor de toegenomen werkdruk nader toegelicht).

Signaallijst

Omschrijving	Programma	Afdeling	Jaar
Doorontwikkeling dienstverlening naar een KCC	DBO	PZ	2010-2015
Uitvoering positioneringsbeleid gebied Overbetuwe	DBO	BMO	2010-2013
Uitvoering profileringsbeleid van gemeentelijke organisatie	DBO	BMO	2010-2013
10-jarig bestaan gemeente Overbetuwe	DBO	BMO/PZ	2011
Levensfase bewust personeelsbeleid	DBO	BMO	2010
Managementdevelopment traject	DBO	BMO	2010
Internationalisering / projectmatige aanpak samenwerking Boleskowice	DBO	BMO	2010
Evaluatie (herijking) functieboek gemeente Overbetuwe	DBO	BMO	2010

2.2 Programma Veiligheid

Voorgestelde speerpunten van beleid binnen programma 2

- Integrale veiligheid
- Aanpak alcohol & drugs
- Aanpak vernielingen / vandalismebestrijding
- Buurtbemiddeling

Nieuwe PNL posten 2010-2013 programma veiligheid

Omschrijving	Jaar	Eenmalig bedrag	Investering	Struct. lasten			
				2010	2011	2012	2013
Oefenen brandweer	2010			35.000			
Opleidingen brandweer	2010			12.000			
Subsidie Stg. Kloppend Hart voor Lingewaard	2010			6.000			
Verhoging storting in BR Materieel (OpR / Veiligheid)	2010			86.889			
Dekking BOR-budget (OpR = budg. neutraal)				-62.117			

Toelichtingen op de nieuwe PNL-posten

Oefenen brandweer

1. Verhoogde kwaliteitseisen in verband met wettelijke verplichtingen veroorzaken dat praktische oefeninstructie niet meer lokaal door eigen mensen kan worden ingevuld. Deskundige bedrijven moeten hier op worden ingezet.
2. Ook wettelijke voorschriften op gebied van rijvaardigheid zijn toegenomen: men is verplicht om met vaste regelmaat te hercertificeren.

Opleidingen brandweer

Onder landelijke regie wordt in de komende jaren het brandweeropleiding- en examenstelsel vernieuwd. Per 2009 is dit gestart met vernieuwing van de manschappenopleidingen. In 2010 worden ook de middenniveau-opleidingen vernieuwd. Dit leidt vooralsnog tot een kostenverhoging van minimaal 30% (landelijk wordt geadviseerd dit aan te houden). Vanuit onze gemeente wordt er o.a. in regionaal verband veel aandacht besteed om de kosten zoveel mogelijk beperkt te houden.

Subsidie Stg. Kloppend Hart voor Lingewaard

College van B&W wil Overbetuwe "hartsafe" maken. Om dit te realiseren is samenwerking gezocht met de Stichting Kloppend Hart voor Lingewaard.

Verhoging storting in BR Materieel (OR / Veiligheid)

De herziening van de vervangingsschema's van de bestemmingsreserve vervanging materieel Openbare Ruimte en Veiligheid leidt tot een verhoging van de jaarlijkse storting in de vervangingsreserve. De verhoging van het OR-deel vindt plaats t.l.v. het extra BOR-budget. Voor de verhoging van het Veiligheidsdeel zijn geen dekkingsmiddelen aanwezig. De herziening van de vervangingsreserve wordt vastgesteld in de raad van 21 april 2009.

Signaallijst

Omschrijving	Programma	Afdeling	Jaar
Actualisatie Nota Integrale Veiligheid	Veiligheid	VEI	2010

2.3 Programma Beheer Openbare Ruimte

Voorgestelde speerpunten van beleid binnen programma 3

- Kwaliteitsplan Beheer Openbare Ruimte
- Waterplan
- Gemeentelijk RioleringsPlan (GRP)

Nieuwe PNL posten 2010-2013 programma openbare ruimte

Omschrijving	Jaar	Eenmalig bedrag	Inves-tering	Struct. lasten			
				2010	2011	2012	2013
Wet informatie-uitwisseling ondergr. netten (WION)	2010			24.000			
Grondwatermeetnet Overbetuwe: Inrichtingskosten	2010		85.000	10.742			
Jaarlijkse kosten o.a. uitlezen, opslag en onderhoud	2010			12.500			
Deelproject DOP Valburg herinricht. rondom Hervormde kerk	2010		300.000	23.063			

Toelichtingen op de nieuwe PNL-posten

Wet informatie-uitwisseling ondergrondse netten (WION)

De WION houdt op hoofdlijnen in dat netbeheerders (beheerders van kabels en leidingen) per 1 oktober 2009 hun kabels en leidingen, volledig en met een nauwkeurigheid van 1 meter in beeld moeten hebben gebracht en digitaal moeten verstrekken wanneer gravende (grondroerders) of ontwerpende partijen om deze informatie vragen. Als de gemeente deze wet niet tijdig uitvoert kan een bestuurlijke boete worden opgelegd.

Grondwatermeetnet Overbetuwe

In de wet gemeentelijke watertaken is opgenomen dat de gemeenten meer taken krijgen met betrekking tot de zorg voor het grondwater. Deze zorgplicht wordt in de Wet op de

waterhuishouding als volgt geformuleerd: “De gemeenteraad of het college van burgemeester en wethouders draagt zorg voor het in het openbaar gemeentelijk gebied treffen van maatregelen teneinde structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand voor de aan de grond gegeven bestemming zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken, voor zover het treffen van die maatregelen doelmatig is en niet tot de zorg van het Waterschap of de provincie behoort.”

Om aan deze zorgplicht invulling te geven is inzicht in de grondwaterstanden binnen de gemeente een eerste vereiste. Vanuit het samenwerkingsverband Toekomst Waterketen Gelderland (TWG) is een werkgroep in gesteld waarin de gemeenten Buren, Lingewaard, Maasdriel, Nederbetuwe, Overbetuwe en het Waterschap Rivierenland samenwerken. Doel is gezamenlijk een grondwaterstandenmeetnet op te zetten en door middel van delen van kennis, gegevens en collectieve aanbesteding prijsvoordeel te realiseren.

Deelproject DOP Valburg: herinrichting rondom Hervormde Kerk

Op 10 februari is het college akkoord gegaan met het planproces bij de uitvoering van het Dorpsontwikkelingsplan Valburg. Ook is besloten de financiële consequenties van de uitvoering zo concreet mogelijk op te nemen in de PNL bij de kadernota 2010. Tijdens het opstellen van dit voorstel is het ontwerp bureau bezig met het maken van inrichtingsmodellen. Een kostenraming is daarom (nog) niet voorhanden.

Signaallijst

Omschrijving	Programma	Afdeling	Jaar
Aanpassing Beatrixpark Elst	BOR	OR	2010
Objectverwijzing	BOR	OR	2010
Onkruidbestrijding, overstap op andere methode	BOR	OR	2010
Oprichting waterbank i.c.m. uitbreiding waterberging a.g.v. maatregelen vanuit Waterplan	BOR	OR	2010
Inrichting buitenruimte Lyceum Elst, inclusief parkeren	BOR / O&E	OR/MO	2010
Nieuwe begraafplaats: grondverwerving, bouw / inrichting, exploitatielasten	BOR	OR	2010

2.4 Programma Verkeer en Vervoer

Voorgestelde speerpunten van beleid binnen programma 4

- Optimaliseren verkeersafwikkeling
- Verhoging verkeersveiligheid
- Stimuleren openbaar vervoer en fiets

Nieuwe PNL-posten m.b.t. formatie verkeer en vervoer

Omschrijving	Jaar	Eenmalig bedrag	Struct. lasten			
			2010	2011	2012	2013
Project verbreding A50 en extra Waalbrug:						
Inhuur projectleider	2010	50.000				
Inhuur projectleider	2011	50.000				
Inhuur projectleider	2012	50.000				
Inhuur projectleider	2013	50.000				

Toelichtingen op de nieuwe PNL-posten m.b.t. formatie

Project verbreding A50 en extra Waalbrug

Het Tracébesluit ‘Grijsoord – Valburg’ is door de Minister vastgesteld en het ontwerp Tracébesluit ‘Valburg – Ewijk’ (inclusief extra Waalbrug) is ter visie gelegd. Vanaf 2010 starten daardoor de diverse bouwwerkzaamheden. Voor dit project is een gemeentelijk projectteam geformeerd. Voor het project is echter capaciteit nodig om de interne- en externe capaciteit aan te sturen. Ook zal een aantal activiteiten (zoals

constructieberekeningen en bouwtoezicht van de twee bruggen) door externe ondersteuning worden uitgevoerd. Ook dient de communicatie naar een aantal woonkernen van de gemeente geborgd te zijn. Hiervoor is budget noodzakelijk. Uitgangspunt in het PNL is dat er tegenover de eenmalige extra uitgaven eenzelfde bedrag aan leges zal worden ontvangen.

Signaallijst

Omschrijving	Programma	Afdeling	Jaar
Snelle fietsverbinding Arnhem – Nijmegen	Verkeer & V	RO	2010
Hoogwaardig openbaar vervoer	Verkeer & V	RO	2010
Gemeentelijk Mobiliteitsplan	Verkeer & V	RO	2010

2.5 Programma Economische Zaken

Voorgestelde speerpunten van beleid binnen programma 5

- Uitvoering Sociaal Economisch Beleidsplan

2.6 Programma Onderwijs en Educatie

Voorgestelde speerpunten van beleid binnen programma 6

- Brede School
- Lokale Educatieve Agenda (LEA)

Nieuwe PNL-post m.b.t. formatie onderwijs en educatie

Omschrijving	Jaar	Eenmalig bedrag	Struct. lasten			
			2010	2011	2012	2013
1,0 FTE Onderwijs (schaal 11) (aanpassing fin. dekking)	2010		74.071			

Toelichtingen op de nieuwe PNL-post m.b.t. formatie

1,0 FTE Onderwijs

De afgelopen jaren is de keuze gemaakt om de formatie voor het projectleiderschap Brede School op het budget van het project Brede School te laten drukken. Na afronding van dit project is toevoeging van de formatie aan de afdeling noodzakelijk. De verdere ontwikkeling van het Brede School concept in andere kernen en het aantal complexe onderwijs-huisvestingsvragen rechtvaardigen deze vraag.

2.7 Programma Sport, Cultuur en Recreatie

Voorgestelde speerpunten van beleid binnen programma 7

- Cultuurbeleid
- Breedtesport
- Buitengebied en recreatie
- Accommodatiebeleid
- Park Lingezegen

Nieuwe PNL posten 2010-2013 programma sport, cultuur en recreatie

Omschrijving	Jaar	Eenmalig bedrag	Inves-tering	Struct. lasten			
				2010	2011	2012	2013
Kostenregeling (nieuwe) monumentenwet	2010	225.000					
Beheerskosten Park Lingezegen (overeenkomst)	2011				175.000		

Toelichtingen op de nieuwe PNL-posten

Kostenregeling (nieuwe) Monumentenwet

Per 1 september 2007 is de Monumentenwet 1988 gewijzigd, waarbij het principe wordt gehanteerd dat de verstoorder van het archeologisch bodemarchief betaalt voor de onderzoekskosten. Voor projecten waarbij de investeringskosten niet in verhouding staan tot de kosten van de opgraving komen deze kosten niet volledig ten laste van de verstoorder o.g.v. de wet. Per project zal de gemeente in die gevallen (de werkelijke kosten tot een maximum van) het drempelbedrag o.g.v. Regeling archeologische monumentenzorg verschuldigd zijn. Aangezien in 2010 het project Betuws bedrijvenpark en de Grote Kerk in Elst zeker worden uitgevoerd en er al aangetoond is dat de bodem hoge archeologische waarde bezit, zal de excessieve kostenregeling zeer waarschijnlijk voor deze projecten van toepassing zijn.

Beheerskosten Park Lingezegen

Door Staatsbosbeheer is in samenwerking met het ministerie van Landbouw Natuurbeheer en Visserij een kostenraming opgesteld voor de beheerskosten voor het Park Lingezegen. Vanaf 2011 bedragen de jaarlijkse beheerskosten € 1.932.000 per jaar het aandeel voor Overbetuwe bedraagt € 175.000.

Signaallijst

Omschrijving	Programma	Afdeling	Jaar
Excessieve kostenregeling (nieuwe) Monumentenwet	SCR	BWM	2011 e.v.
Uitvoeringsprogramma Cultuurnota	SCR	MO	2010
Multifunctionele accommodatie (MFA) Valburg	SCR / MPO	MO	2010
Theatervoorziening	SCR	MO	2010
Groot-onderhoud buitensport accommodaties	SCR	MO	2010/2011

2.8 Programma Maatschappelijke participatie en ondersteuning

Voorgestelde speerpunten van beleid binnen programma 8

- Werk & Activering
- Wet Inburgering
- Wet op de Maatschappelijke Ondersteuning
- Jeugd- en jongerenbeleid

Nieuwe PNL posten 2010-2013 programma maatschap. participatie en ondersteuning

Omschrijving	Jaar	Eenmalig bedrag	Investering	Struct. lasten			
				2010	2011	2012	2013
Subsidie Opstapproject	2010			15.000			
Bijdrage voor depressiepreventieproject	2010			17.704			

Toelichtingen op de nieuwe PNL-posten

Subsidie Opstapproject

In 2008 is gestart met een pilot voor het Opstapproject (een activiteitenprogramma voor mensen met een psychische beperking). Deze pilot is in april 2009 geëvalueerd. Wij hebben besloten het project te continueren.

Bijdrage voor depressiepreventieproject

Het college heeft besloten (d.d. 26 november 2008) voor 2009 een subsidie toe te kennen van € 17.704 en de kosten voor 2010 en volgende jaren op de PNL-lijst 2010 op te nemen en toe te voegen aan de post zorgvernieuwingprojecten.

Nieuwe PNL-post m.b.t. formatie maatschappelijke participatie en ondersteuning

Omschrijving	Jaar	Eenmalig bedrag	Struct. Lasten			
			2010	2011	2012	2013
0,5 FTE Formatie SoZa (schaal 9) = tijdelijk	2010	29.203				

Toelichtingen op de nieuwe PNL-post m.b.t. formatie

0,5 FTE Formatie SoZa = *tijdelijk*

De gemeente heeft als doel gesteld alle inburgeringsbehoeftigen binnen de gemeentegrenzen een inburgeringstraject aan te bieden. Daarvoor moet deze groep ook bereikt worden. Het is een tijdrovende zaak om de 'onzichtbare' (vrouwen) op te sporen. Binnen de huidige formatie van SOZA is er geen ruimte deze taak uit te voeren. Voor 2009 is eenmalig geld beschikbaar gesteld om de formatie binnen SOZA met 0,5 fte schaal 8 uit te breiden. In 2009 zullen de eersten bereikt worden en zal er een uitgebreid netwerk worden opgebouwd om iedereen te vinden. Het zal niet lukken om allen al binnen één jaar te bereiken. Daarom wordt verzocht om voor dit doel in te stemmen met een tijdelijke uitbreiding van de formatie bij SOZA met 0,5 fte schaal 9 in 2010.

Signaallijst

Omschrijving	Programma	Afdeling	Jaar
Boerderij Lingezen	MPO	MO	2010
Jeugdcentra	MPO	MO	2010

2.9 Programma Milieuzorg**Voorgestelde speerpunten van beleid binnen programma 9**

- Geluidhinder
- Klimaatbeleid
- Bodembeleid

Nieuwe PNL-posten m.b.t. formatie milieuzorg

Omschrijving	Jaar	Eenmalig bedrag	Struct. lasten			
			2010	2011	2012	2013
1,0 FTE BWM bovenformatief taakveld klimaatbeleid (schaal 9)	2010	58.405				
0,5 FTE Milieutoezicht BWM (schaal 8)	2010	25.900				
Besluit huisvesting dieren: controles = tijdelijk	2010	35.000				
Bedrijvenloket: Actualisatie bedrijvenbestand = tijdelijk	2010	40.000				
Actualisatie bedrijvenbestand = tijdelijk	2011	20.000				

Toelichtingen op de nieuwe PNL-posten m.b.t. formatie

1,0 FTE BWM bovenformatief taakveld klimaatbeleid

Op de afdeling BWM heeft 1 FTE een bovenformatief karakter. Het voornemen is om deze formatie mede in te zetten voor het tot stand brengen van een (integrale aanpak van een) lokaal klimaatbeleid met als doel het terugdringen van de CO2 uitstoot (speerpunt Klimaatbeleid). Op basis van een raadsinitiatief is een routeplanner opgesteld met concrete activiteiten en projecten om in 2030 te komen tot een klimaatneutrale gemeente Overbetuwe. In afwachting van de besluitvorming hierover worden de kosten van deze bovenformatieve plaats voorlopig via het PNL in 2010 eenmalig gedekt ten laste van de algemene reserve.

0,5 FTE Milieutoezicht BWM

Een toename van het aantal Wet milieubeheerplichtige inrichtingen, in combinatie met nieuwe regelgeving waaraan deze bedrijven moeten voldoen (huisvesting, geur, externe veiligheid) vraagt om toenemende capaciteit voor toezicht op naleving (zie beleidsevaluatie Milieubeleidsplan 2005- 2008). Door 0,5 fte (schaal 8) beschikbaar te stellen kan een volledige fte in eigen huis worden aangesteld (de nu al in de formatie aanwezige 0,5 fte wordt tot nu toe ingezet voor uitbesteding). Dit maakt dat (een deel van) de toezichthoudende taken, ook in het kader van nieuwe projecten (zie voorstellen PNL-overig), op een meer effectieve en efficiënte wijze kunnen worden uitgevoerd.

Besluit huisvesting dieren: controles

Het Besluit ammoniak huisvesting veehouderij (Besluit huisvesting) is op 1 april 2008 in werking getreden, waarbij bestaande huisvestingsystemen voor varkens, kippen en melkkoeien per 1 januari 2010 aangepast moeten zijn. Voor bepaalde andere categorieën dieren gelden langere termijnen (tot 2013). Veebedrijven met paarden, schapen en nertsen vallen buiten het bereik van dit Besluit. Er wordt ingeschat dat er 100 veebedrijven overblijven die bezocht moeten worden en die maatregelen moeten treffen en/of een nieuwe vergunning moeten aanvragen. De gevolgen van een eventuele aangepaste vergunning staan vermeld op de Signaallijst. Waar mogelijk zullen de reguliere werkzaamheden en deze bezoeken op elkaar worden afgestemd.

Bedrijvenloket (actualisatie bedrijvenbestand)

Uit gegevens van het bedrijvenloket en de gegevens van de kamer van koophandel blijkt dat er zich in de afgelopen jaren een groot aantal nieuwe bedrijven hebben gevestigd in de gemeente Overbetuwe. Deze nieuwe bedrijven melden zich niet altijd uit zichzelf, zoals wettelijk is verplicht. De gemeente zou actief deze bedrijven moeten benaderen. Echter door de groei van het aantal controles, vergunningaanvragen en meldingen is het aanschrijven en bezoeken van deze nieuwe bedrijven met de huidige capaciteit niet mogelijk geweest. Hierdoor is het bedrijvenbestand niet meer actueel, omdat er geen inzicht is in de milieu-aspecten van de nieuwe bedrijven. Het is dus mogelijk dat er bedrijven zonder vergunningen werken met alle risico's (milieu, gezondheid en veiligheid) van dien. Om deze redenen is het van belang de achterstanden weg te werken en het bedrijvenbestand voor de toekomst actueel te houden. Met de ingehuurde capaciteit zullen prestatie-afspraken worden gemaakt.

Signaallijst

Omschrijving	Programma	Afdeling	Jaar
Besluit huisvesting dieren afd. BWM	Milieuzorg	BWM	2010
Uitvoering Milieubeleidsplan "nieuwe stijl"	Milieuzorg	BWM	2010
Overbetuwe klimaatneutraal	Milieuzorg	BWM	2010/2011

2.10 Programma Ruimtelijke Ordening

Voorgestelde speerpunten van beleid binnen programma 10

- Actualisering bestemmingsplannen
- Elst Centrum (winkelgebied Elst)
- Elst Centraal
- Centrumplan Heteren

Nieuwe PNL-posten m.b.t. formatie ruimtelijke ordening

Omschrijving	Jaar	Eenmalig bedrag	Struct. lasten			
			2010	2011	2012	2013
0,3 FTE Juridische advisering (schaal 10)	2010		21.610			

Inhuur stedenbouwkundige capaciteit	2010	35.000				
-------------------------------------	------	--------	--	--	--	--

Toelichtingen op de nieuwe PNL-posten m.b.t. formatie

0,3 FTE Juridische advisering

Op 1 juli 2008 is de nieuwe Wro in werking getreden. Op basis daarvan wordt de nota Grondbeleid geactualiseerd (1e helft 2009). De nieuwe Wro noodzaakt tot structureel extra werkzaamheden in het kader van kostenverhaal, bijvoorbeeld advisering en kwaliteitsbewaking van juridische producten, zowel in- als externe. Structurele formatietoerekening: 12 uur – schaal 10

Inhuur stedenbouwkundige capaciteit

De afdelingen RO en BWM streven naar (meer sturing op en borging van) een hogere ruimtelijke kwaliteit. Dit vraagt om een integrale benadering, niet alleen bij nieuwe – of herontwikkelingen, maar ook daar waar het gaat om het beheer. Ideeën hierover worden momenteel uitgewerkt, waarbij ook gekeken wordt naar de rol van de welstands- en monumentencommissie (zie voorstel op de Signaallijst voor 'supervisie op de ruimte'). Als onderdeel hiervan willen RO en BWM stedenbouw borgen in hun advisering, aan de voorkant respectievelijk bij concrete bouwplannen.

Signaallijst

Omschrijving	Programma	Afdeling	Jaar
Werkzaamheden Recreatiepark Tergouw	Woning./RO	BWM	2010

2.11 Programma Woningbouw

Voorgestelde speerpunten van beleid binnen programma 11

- Versnelling woningbouw

Signaallijst

Omschrijving	Programma	Afdeling	Jaar
Woonvisie Overbetuwe 2010-2015 / 2020	Woningbouw	RO	2010 e.v.
Invoering Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)	Woningbouw	BWM	2010/2011
Borging ruimtelijke kwaliteit ("supervisie")	Woningbouw	RO	2010 e.v.
Borgstelling woningbouwcorporaties	Woningbouw	RO	2010 e.v.

3 Financiën

3.1 Algemeen

Het financiële deel van de Kadernota is een complex geheel en daaraan liggen diverse uitgebreide berekeningen en specificaties ten grondslag. De hoofdlijnen en uitgangspunten zijn in dit hoofdstuk samengevat.

3.2 Onzekerheid over algemene uitkering

Dit jaar was er bij de voorbereiding van deze Kadernota door de kredietcrisis sprake van een uitzonderlijke situatie. Doordat het kabinet lange tijd de besluitvorming van concrete maatregelen om de crisis het hoofd te bieden telkens uitstelde, was ook niet duidelijk hoe bijvoorbeeld de meerjarige ontwikkeling van de algemene uitkering zou zijn.

Veel gemeenten hebben er daarom voor gekozen om dit jaar in de Kadernota geen financieel meerjarenperspectief op te nemen.

Wij hebben echter besloten om toch een meerjarenprognose op te nemen op basis van enkele voorlopige uitgangspunten, die in overleg met de VNG zijn bepaald (o.a. uitgangspunt meerjarenprognose in septembercirculaire 2008 na korting van € 300 miljoen op rijksbegroting volgens een ledenbrief van de VNG van december 2008).

Door toch op basis van een aantal uitgangspunten een meerjarenbegroting te maken kan straks bij het verschijnen van nieuwe harde informatie op eenvoudige wijze die prognose worden geactualiseerd en toegelicht. Wel is het natuurlijk zo dat er nu geen definitieve conclusies aan ontleend kunnen worden. Mede hierom presenteren wij in dit stadium ook nog geen volledig dichtgetimmerd dekkingsverhaal, maar volstaan wij met het aangeven van diverse dekkingsmogelijkheden.

Vlak voor de behandeling door ons college van de conceptversie van deze Kadernota is bekend gemaakt dat het Ministerie van BZK en de VNG het eens zijn geworden over het aanvullende beleidsakkoord van het kabinet en de omvang van de algemene uitkering over de jaren t/m 2011. Het lijkt erop dat niet ingrijpend bezuinigd zal worden op de algemene uitkering. Wel wordt tijdelijk de normeringssystematiek losgelaten (algemene uitkering gemeenten "samen de trap op en af" met de ontwikkeling op de rijksbegroting). De extra uitgaven die het rijk gaat doen in het kader van de kredietcrisis zullen dus niet doorwerken naar de algemene uitkering.

Door het ministerie van BZK is aangekondigd dat het kabinet over de budgettaire gevolgen nader informatie zal verschaffen in de Voorjaarsnota. Vervolgens zal harde financiële informatie worden opgenomen in de mei-/junicirculaire 2009 van de algemene uitkering.

Op basis van het vorenstaande hebben wij besloten het eerder toegelichte uitgangspunt (septembercirculaire met korting op basis van VNG-brief) te handhaven in deze Kadernota.

3.2 Aantal nieuwe woningen komende jaren

Voor het financiële meerjarenperspectief is het verwachte aantal nieuwe woningen per jaar zeer bepalend (elke nieuwe woning betekent ongeveer € 1.000 netto structureel voordeel). In de meerjarenraming bij de begroting 2009 is hiervoor een aantal van 420 per jaar gehanteerd. Door de kredietcrisis staat dit aantal onder druk.

Toch hebben wij als insteek voor deze Kadernota gekozen om het aantal van 420 te handhaven en zullen wij ook alles in het werk stellen om in de komende jaren de bouw van dit gemiddelde aantal te stimuleren.

Natuurlijk lopen wij met dit uitgangspunt in financiële zin wel risico. Wij zijn echter van mening dat dit in de gegeven omstandigheden toch een goede insteek is en het risico binnen redelijke grenzen blijft.

3.3 Het actuele financiële totaaloverzicht 2010-2013

In onderstaand overzicht treft een geactualiseerde financiële meerjarenprognose aan met daarin tevens verwerkt de nieuwe PNL-posten.

Geactualiseerde meerjarenraming 2010-2013

	2010	2011	2012	2013
I. Overschotten Productenramingen, exclusief PNL Nieuw: renteverlaging kort geld van 4,5 naar 2% (zie toelichting in paragraaf "rente")	894.000 150.000	194.000	1.131.000	606.000
II. Vastgesteld dekkingsplan bij begroting 2009: extra afschrijving t.l.v. algemene reserve (4 miljoen)		115.000	185.000	
Overschotten na dit dekkingsplan	1.044.000	309.000	1.316.000	606.000
III. Programma Nieuwe Lasten				
a. bestaande PNL (vastgesteld bij begroting 2009)	-1.145.000	-621.000	-262.000	-315.000
b. Opgenomen aanvullende posten 2010-2011 *)	-345.956	-191.903	-738.000	-685.000
Totaal onderdeel III	-1.490.956	-812.903	-1.000.000	-1.000.000
Doorwerking niet aangewende begrotingssaldi naar volgend jaar	794.000	347.044	-156.859	159.141
Begrotingsoverschotten/-tekorten	347.044	-156.859	159.141	-234.859

*) aanvullende PNL-bedragen in jaarschijven 2012 en 2013 zijn stelposten tot € 1 miljoen gemiddeld.

In deze cijfers is de extra personele formatie begrepen, zoals die op grond van de weging als vermeld op pagina 5 tot stand gekomen is. Onderstaand wordt meer specifiek aangegeven hoe deze personele formatie financieel kan worden gedekt.

- Interne herschikking: Uiteraard hebben wij gezien of door interne herschikking formatieaanvragen kunnen worden opgelost. Dat kan voor 2,2 fte binnen de afdelingen Veiligheid/FAZA en BMO.
- Budget vacaturetaakstelling: Incidentele formatie-aanvragen (3 fte) (Faza / SoZa / BWM / Financiën / BMO) kunnen we opvangen door in beginsel vacatures binnen onze organisatie de eerste 3 maanden niet in te vullen.
- Budget areaaluitbreiding: Structurele formatie-aanvragen 1,5 fte (OR / BMO / FaZa) kunnen we opvangen uit dit budget.
- Ten laste van PNL 2010.
Voor 7,85 fte is geen dekking gevonden binnen de huidige reguliere budgetten en zijn daarom ondergebracht als nieuwe last in het PNL. Deze formatie-aanvragen lichten wij in de bijbehorende programma's verder toe. Het betreft 2,95 fte structureel (RO, MO en Puza) en 4,9 fte incidenteel (BWM en BMO).

Samenvattend:

- 2,2 fte (Veiligheid / Faza / BMO) kan d.m.v. interne herschikking in de reguliere formatie worden bekostigd;
- 3 fte tijdelijk ten laste van tijdelijke/incidentele budgetten;
- 1,5 fte structureel ten laste van het budget areaaluitbreiding en
- 7,85 fte (2,95 fte structureel en 4,9 fte tijdelijk) ten laste van PNL 2010.

Verzoek aan directie

Wij hebben de directie gevraagd te onderzoeken of, aanvullend op de al benutte mogelijkheden, bestaande reguliere personele budgetten kunnen worden ingezet ter bekostiging van de extra aangevraagde formatie. Bij de begrotingsbehandeling zal de reactie op dit verzoek beschikbaar zijn.

Het op de vorige pagina vermelde meerjarenperspectief geeft in de laatste jaarschijf een structureel tekort te zien van afgerond € 235.000. Het is de bedoeling om in de Programmabegroting 2010 een sluitend geheel te presenteren (laatste jaarschijf dus 0).

De volgende maatregelen kunnen worden toegepast om dit tekort te dekken (of een combinatie daarvan):

- a. schrappen van structurele wensen in het PNL bestaand beleid en/of de nieuwe wensen in het aanvullende PNL.
Ook kunnen PNL-posten van jaarschijven 2010 en 2011 verschoven worden naar de jaarschijven 2012 en 2013, waardoor er structurele financiële ruimte ontstaat in het meerjarenperspectief. In laatstgenoemde 2 jaarschijven zijn namelijk stelposten opgenomen van resp. € 738.000 en € 685.000, die nog ingevuld kunnen worden (zijn stelposten tot gemiddelde jaarlast van € 1 miljoen).
- b. een aanvullende (stapsgewijze) tariefsverhoging van de OZB
In het actuele meerjarenperspectief is voorlopig gerekend met een jaarlijkse OZB-verhoging van 1,5%.
Elke 1% extra verhoging verlaagd het structurele tekort met ongeveer € 52.000
- c. het afboeken van investeringen met een maatschappelijk nut t.l.v. de algemene reserve. Elke € 1 miljoen afboeking resulteert in een structureel voordeel op de kapitaallasten van ongeveer € 75.000.
In het dekkingsplan van de meerjarenprognose bij de begroting 2009 is op deze wijze al € 4 miljoen bestemd (zit dus ook al in het geactualiseerde meerjarenperspectief).
Uit één van de volgende paragrafen zal blijken dat de middelen van de algemene reserve al grotendeels bestemd zijn en het daarom geen aanbeveling verdient om naast de reeds ingezet € 4 miljoen nog meer beslag op de algemene reserve te leggen om tot een sluitende meerjarenraming te komen.
- d. Bezuiniging op bestaand beleid.

3.4 Verschillen t.o.v. meerjarenperspectief bij de begroting 2009

Het meerjarenperspectief bij de begroting 2009 had betrekking op de jaren 2010 t/m 2012. Het nieuwe perspectief bij deze Kadernota 2010 loopt t/m het jaar 2013. Omdat 2013 geen onderdeel uitmaakt van de prognose in de begroting 2009, wordt dit jaar in onderstaande verschillenanalyse buiten beschouwing gelaten.

	2010 overschot	2011 tekort	2012 overschot
Actuele meerjarenraming deze Kadernota	347.000	- 157.000	159.000
Meerjarenraming in begroting 2009	445.000	- 27.000	0
Kadernota nadeliger (-) / voordeliger (+)	- 98.000	-130.000	+159.000

Per saldo wijkt het meerjarenperspectief in beide stukken eigenlijk niet veel van elkaar af. De laatste jaarschijf (2012) van de meerjarenraming bij de begroting 2009 was sluitend en dezelfde jaarschijf van de prognose bij de Kadernota resulteert in een overschot van € 159.000.

Omdat de financiële lijn in beide stukken grotendeels hetzelfde is, volstaan wij in dit hoofdstuk met bovenstaand overzicht en geven wij in bijlage V zeer beknopt de belangrijkste verschillen aan tussen beide prognoses.

Ter voorkoming van misverstanden naar aanleiding van bovenvermeld overzicht wijzen wij er hier nogmaals op de het meerjarenperspectief in deze Kadernota uiteindelijk niet sluitend is; de toegevoegde jaarschijf 2013 vertoont een tekort van € 235.000.

3.5 Tariefsverhogingen 2010.

Zoals eerder vermeld zijn onlangs door het ministerie van BZK met de VNG aanvullende afspraken gemaakt op het bestaande bestuursakkoord. Daarbij is o.a. overeengekomen dat gemeenten ernaar zullen streven om een stijging van de lokale lasten te vermijden. Het helemaal uitsluiten van tariefsverhogingen is naar onze mening niet mogelijk/niet aan te bevelen. Wel hebben wij bij de samenstelling van deze Kadernota voorlopig zeer terughoudende uitgangspunten gehanteerd voor verhogingen 2010 van tarieven van belastingen en rechten.

Kort samengevat zijn die uitgangspunten als volgt:

- Rioolheffing: geen verhoging (in overeenstemming met nieuwe GRP). Gezien de ontwikkeling van de bestemmingsreserve zijn er zelfs overwegingen die zouden kunnen leiden tot een verlaging van de rioolheffing.
- Afvalstoffenheffing: uitgangspunt 100% kostendekking.
Dus verhoging afhankelijk van nieuwe ramingen productenbegroting 2010 (ramingen t.z.t. dus extra kritisch beoordelen)
- Hondenbelasting: geen verhoging, evenals in 2009
Echter ook afhankelijk van werkelijke kostenstijgingen in Productenraming 2010.
- OZB: voorlopig inflatiepercentage van 1,5%
In deze Kadernota is dit percentage tevens gehanteerd voor salarisontwikkeling, e.d.
- Overige heffingen (bijv. leges, excl. bouwvergunningen): alleen voorlopige inflatiepercentage van 1,5%

3.6 Rente

In de begroting 2009 zijn o.a. de volgende rentepercentages gehanteerd:

- voor kort geld 4,5%
- voor lang geld 4,5%

Door de kredietcrisis is er door de afgenomen vraag naar financieringsmiddelen en de beperkte inflatie sprake van een dalende tendens van de rente. Op basis van de laatste rentevisie die is opgesteld door de afdeling Financiën is de verwachting dat de rente van kort geld gedurende langere periode op een veel lager niveau zal liggen dan het in de begroting 2009 gehanteerde percentage van 4,5.

Wij hebben daarom besloten om voor kort geld bij de samenstelling van de Productenraming 2010 een percentage te hanteren van 2%. Dit betekent een structurele lastenverlaging van afgerond € 150.000. Dit voordeel is verwerkt in het totaaloverzicht aan het begin van dit financiële hoofdstuk.

Bij de rente van lang geld is de omvang van de werkelijke renteverlaging veel kleiner en het is onduidelijk in welke mate die verlaging zal doorzetten. Hetzelfde beeld zien we op de hypotheekmarkt. Het rentepercentage van langere leningen blijft schommelen rond de 4. Overwogen zou kunnen worden om de rente met bijv. 0,5% te verlagen. Op basis van een berekening van de financiële consequenties is echter gebleken dat dit per saldo weinig zoden aan de dijk zet, terwijl hieruit wel veel wijzigingen en werk voortvloeien (aanpassing rente PNL-posten, renteposten in exploitatieopzetten grondcomplexen, etc.). Daarom hebben wij in deze Kadernota geen rekening gehouden met een eventuele verlaging van rente van lang geld.

3.7 Beleidslijnen voor algemene uitkering en algemene reserve

Wij hebben u op 7 oktober 2008 in het kader van de voorbereiding van de behandeling van de begroting 2009 een memo gestuurd met een voorstel tot bestemming van een verwacht groot financieel voordeel uit de septembercirculaire 2008 van de algemene uitkering. Dit voorstel was in afwijking van de vaste beleidslijn om in de nieuwe begroting geen rekening te houden met consequenties van de septembercirculaire.

In die memo hebben wij u toegezegd met voorstellen te komen over:

- een nieuwe beleidslijn hoe voortaan om te gaan met de financiële consequenties van de septembercirculaire
- en het aan te houden minimumsaldo van de algemene reserve.

Hieronder zullen wij u hiertoe concrete voorstellen doen en deze nader toelichten.

a. Septembercirculaire algemene uitkering

De vaste beleidslijn is al enkele jaren dat de algemene uitkering in de begroting en het meerjarenperspectief wordt gebaseerd op de meicirculaire. De financiële consequenties van de septembercirculaire, waarin aanvullende informatie wordt gegeven over o.a. de financiële consequenties van de Miljoenennota, worden buiten beschouwing gelaten (zowel voor- als nadelen). De informatie komt voor gemeenten namelijk te laat omdat het hele voorbereidingsproces van Kadernota en opstelling van de begroting dan al grotendeels achter de rug is. Het alsnog meenemen van met name meerjarige structurele wijzigingen in de algemene uitkering zou het hele meerjarenperspectief en de gehanteerde financiële uitgangspunten voor de opstelling van het PNL, e.d. op z'n kop zetten.

U bent naar onze mening ook niet gediend met telkens presenteren van andere financiële informatie, zeker niet op het laatste moment, gelet op de tijd die nodig is voor de voorbereiding van de (schriftelijke) algemene beschouwingen, e.d.. Bovendien gaat het om hoofdlijnen.

Tenslotte blijkt de informatie uit de septembercirculaire ook geen lange houdbaarheidsdatum te hebben. Zo is enkele maanden na het verschijnen van de septembercirculaire gebleken dat de gepubliceerde cijfers alweer achterhaald zijn.

Op basis van bovenstaande overwegingen is dus al enkele jaren de beleidslijn om de septembercirculaire bij de begrotingsopstelling buiten beschouwing te laten. Bij de voorjaarsnota worden de financiële consequenties van de septembercirculaire vervolgens wel meegenomen bij de beoordeling van de budgetten.

In het laatste kwartaal 2008 was er aanleiding om de geschetste beleidslijn te heroverwegen. Uit de septembercirculaire 2008 bleek namelijk onverwacht alsnog een zeer groot voordeel voor 2009 van € 9 ton. Van dit bedrag was -op basis van de informatie van dat moment- € 5 ton structureel. Naar aanleiding van deze grote bedragen heeft u op ons voorstel besloten om voor het eerst af te wijken van de vaste beleidslijn om in de nieuwe begroting niets te doen met de informatie uit de septembercirculaire en wel om de volgende redenen:

- a. als in september al bekend is dat de algemene uitkering voor het volgende jaar veel hoger wordt en hiermee wordt niets gedaan, dan ontstaat er bij voorbaat al onnodig een rekeningsoverschot. Op z'n minst is er reden genoeg om het voordeel als eenmalige financiële ruimte te ramen en te bestemmen (algemeen als toevoeging aan de algemene reserve of voor een specifiek doel)
- b. al meerdere malen is vanuit de raad, maar ook door ons college aangegeven dat er in goede tijden ook gekeken moet worden naar mogelijkheden tot verlaging van de lasten voor de inwoners.

Naar aanleiding van het bovenstaande hebben wij voorgesteld om de verwachte eenmalige verhoging van de algemene uitkering 2009 eenmalig in te zetten en wel in de vorm van een eenmalige lastenverlaging van € 50 per huishouden. Uiteindelijk heeft u toch besloten om dit voorstel niet over te nemen. Daarom is in de 1^e begrotingswijziging 2009, waarin o.a. het dekkingsplan voor de begroting 2009 is verwerkt, de verhoging van de algemene uitkering 2009 alsnog als eenmalige financiële ruimte toegevoegd aan de algemene reserve. Het is aan te bevelen om deze lijn voort te zetten teneinde rekeningsoverschotten te voorkomen. Bij een tussentijdse rapportages (voor-/najaarsnota) wordt telkens opnieuw nagegaan worden of die toevoeging aan de algemene reserve aangepast moet worden.

In het omgekeerde geval is er naar onze mening geen aanleiding om actie te ondernemen. Indien zou blijken dat op basis van de septembercirculaire de algemene uitkering in het begrotingsjaar lager zou zijn dan geraamd, zijn er op basis van de ervaringen tot nu toe vaak in de loop van het jaar voldoende andere meevallers om een eventuele tegenvaller op de algemene uitkering op te vangen. Op voorhand al een bijdrage uit de algemene reserve ramen is dan ook niet noodzakelijk.

Op basis van het bovenstaande stellen wij u voor in de begrotingen 2010 en volgende jaren –in overeenstemming met de wijziging die vorig jaar is ingezet- als volgt met de financiële consequenties van de septembercirculaire om te gaan:

- het begrotingssaldo en/of het meerjarenperspectief niet aan te passen;
- een eventueel voordeel (eenmalig of structureel) in het begrotingsjaar als eenmalig voordeel ramen in de 1^e begrotingswijziging en toevoegen aan de algemene reserve;
- met een eventueel nadeel van de septembercirculaire voor het begrotingsjaar voorlopig niets doen en in de loop van het jaar maar mee te nemen in de tussentijdse rapportage van de Voorjaarsnota.

Deze nieuwe beleidslijn is “geklankbord” met de provinciale toezichthouder en met een deskundige van de VNG en men heeft zich hierover positief uitgelaten.

b. Algemene reserve

Deze reserve heeft de volgende hoofdbestemmingen:

- deels een buffer voor opvang eenmalige risico's
- het andere deel is in principe vrij aanwendbaar om eenmalige (grote) uitgaven te dekken.

Er zijn geen goede, algemeen bruikbare normen om te bepalen welk deel van de algemene reserve minimaal in stand gehouden dient te worden. Iedere gemeente is namelijk anders, heeft andere risico's, een andere financiële structuur, etc. Het enige goede instrument om een goed onderbouwde ondergrens te bepalen is de paragraaf weerstandsvermogen. In die paragraaf worden o.a. de risico's die beslag leggen op eenmalige dekkingsmiddelen zoveel mogelijk uitgedrukt in geld en vindt er een confrontatie plaats met de beschikbare eenmalige dekkingsmiddelen, waarvan de algemene reserve de belangrijkste is.

Onlangs is die paragraaf opgesteld als onderdeel van de jaarstukken 2008. Op basis van die paragraaf en diverse actuele ontwikkelingen bij enkele grote projecten kan de volgende opstelling worden gemaakt van beschikbare eenmalige dekkingsmiddelen t.o.v. eenmalige financiële risico's, e.d. (zie volgende pagina):

<u>Berekening nog vrij aanwendbaar deel algemene reserve t/m 2013</u>	
Verwachte stand per eind 2013	27.500.000
(hierbij al rekening gehouden met PNL/aanvullende PNL)	
Stille reserves	<u>2.000.000</u>
Totaal beschikbaar voor opvang eenmalige uitgaven/risico's	<u>29.500.000</u>

Hiervan zijn de volgende bedragen "bestemd":

A. In stand te houden buffer op basis van Paragraaf Weerstandsvermogen:

(in de paragraaf weerstandsvermogen bij de jaarstukken 2008

zijn de diverse onderdelen nader toegelicht/uitgewerkt)

- Toekomstige investeringen (na 2013)	5.000.000	
- Tussentijdse 3-O's-investeringen (onvoorzien, onuitstelbaar, onvermijdbaar)	1.000.000	
- Bovenwijkse voorzieningen (nota bovenwijkse voorz. wordt geactualiseerd)	3.000.000	
- Niet gekwantificeerde risico's (rekeningstekorten, grondexpl., etc)	<u>5.000.000</u>	
In stand te houden minimale buffer		<u>- 14.000.000</u>
Nog beschikbaar t/m 2013		<u>15.500.000</u>

B. Projecten, concreet in voorbereiding:

De volgende projecten zijn inmiddels al meer concreet, zodat hierbij ook (indicatieve) bedragen vermeld kunnen worden. Voor de bepaling van het nog vrij aanwendbare deel moeten deze naar onze mening dan ook in dit overzicht worden vermeld als verwachte beschikkingen over de middelen van de algemene reserve:

- Elst Centrum	
Voorlopige stelpost	5.000.000
- Actualiseren kosten nieuwe huisvesting	
Berekening 30-12-2008 variant 3 erfpacht, afger. (4.900.000, nog exclusief meerkosten meubilair e.d.)	5.000.000
- Tekort <u>grondexploitatie</u> Elst-Centraal van € 3,5 naar 7 miljoen	<u>3.500.000</u>
(en <u>project</u> Elst-Centraal € 15 miljoen tekort extern op te lossen)	

In de Signaallijst lichten wij deze projecten kort toe.

	<u>-13.500.000</u>
Nog vrij beschikbaar t/m 2013 afgerond	<u>2.000.000</u>

Wij stellen u voor om:

- de in stand te houden minimum buffer van de algemene reserve te bepalen op € 14 miljoen;
- bij de inzet van de algemene reserve voor eenmalige nieuwe uitgaven rekening te houden met het nog relatief geringe vrij aanwendbare bedrag.

3.8 Begrotingsrichtlijnen 2010

De begrotingsrichtlijnen 2010 zijn op hoofdlijnen gelijk aan die van 2009 en voorgaande jaren. Mede ter beperking van het aantal bijlagen hebben wij besloten om –evenals vorig jaar– deze richtlijnen niet als bijlage bij te voegen.

3.9 Grondcomplexen

Door de afdeling RO is onlangs bij de Programmarekening 2008 een actuele toelichting gegeven op de belangrijkste grondcomplexen. Uit praktische overwegingen wordt die toelichting in dit stuk niet herhaald maar verwijzen wij naar dat onderdeel van die rekening.

3.10 Meerjarenoverzicht reserves en voorzieningen/ beperking van het aantal verslagmomenten

Nieuw in de Kadernota is bijlage IV, waarin wij een nadere toelichting geven op de reserves en voorzieningen en inzicht geven op het verloop van de standen in de periode 2009-2013.

Het meerjarenoverzicht was in eerste instantie opgenomen als bijlage bij de jaarstukken 2008. Op verzoek van de accountant is deze bijlage bij die jaarstukken alsnog beperkt tot het jaar 2008. Om de actuele informatie toch snel aan u te presenteren hebben wij besloten om de complete bijlage met meerjarenraming op te nemen als informatiestuk in deze Kadernota.

Verder is een dergelijk meerjarenoverzicht een verplichte bijlage bij de Programmabegroting 2010. Ook bij de Najaarsnota is het inmiddels gebruikelijk om een dergelijk overzicht te maken.

Bijgevoegd overzicht zal echter in de Programmabegroting 2010 en de Najaarsnota 2009 niet worden herhaald. Wij zullen daarin volstaan met:

- een verwijzing naar deze bijlage bij de Kadernota
- een korte toelichting op eventuele grote nagekomen ingrijpende mutaties daarin.

Wij willen namelijk het aantal stukken beperken waarin in de loop van het jaar informatie wordt gegeven over hetzelfde onderwerp. Door eenmaal aan het begin van het jaar volledige informatie te geven op basis van werkelijke cijfers uit de onlangs opgestelde jaarrekening met daaraan toegevoegd een actueel onderbouwd meerjarig inzicht, kan in latere stukken volstaan worden met een verwijzing en hoeft het merendeel van die informatie niet herhaald te worden. Dit betekent ook minder werk/minder omvangrijke stukken voor zowel de organisatie als het gemeentebestuur.

Kortom:

“Eenmalige goede en volledige informatieverstrekking voor meervoudig gebruik”.

4 Adviezen

Samenvattend adviseren wij u te besluiten:

1. de in deze nota en de bijlagen vermelde kaders vast te stellen, inclusief de nieuwe beleidslijnen over de septembercirculaire van de algemene uitkering en over de algemene reserve;
2. het college te verzoeken deze kaders te hanteren bij de samenstelling van de begrotingsstukken 2010, inclusief meerjarenraming 2011-2013.

HET COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS,
de secretaris, de burgemeester,

Th. Hoex

E. Tuijnman

Portefeuillehouder: R. Mooij (en voltallige college)

Behandelende ambtenaren:

- vragen beleidsdeel K. Dijkema tel. 0481-362 282, email: k.dijkema@overbetuwe.nl
- vragen financiële deel S. Weijers tel. 0481-362 371, email: s.weijers@overbetuwe.nl

5 Raadsbesluit

Onderwerp: Kadernota 2010

Ons kenmerk:

Nr.

De raad van de gemeente Overbetuwe;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 6 mei 2009;

gelet op artikelen 3a van de Financiële verordening;

b e s l u i t :

1. de in deze nota en de bijlagen vermelde kaders vast te stellen, inclusief de nieuwe beleidslijnen over de septembercirculaire van de algemene uitkering en over de algemene reserve;
2. het college te verzoeken deze kaders te hanteren bij de samenstelling van de begrotingsstukken 2010, inclusief meerjarenraming 2011-2013.

Aldus besloten in zijn openbare vergadering
van 16 juni 2009

De raad voornoemd,

de griffier,

de voorzitter,

drs. A.J. van den Brink

E. Tuijnman.

6 Bijlagen

- I Programma Nieuwe Lasten 2010-2013 bij ongewijzigd beleid
- II Programma Nieuwe Lasten 2010-2013: aanvullingen
- III Signaallijst met toelichtingen
- IV Meerjarenoverzicht 2009-2013 reserves en voorzieningen
- V Verschillenanalyse
- VI Onderbouwing actualisering kosten nieuw gemeentehuis

Bijlage I Programma Nieuwe Lasten 2010-2013 bij ongewijzigd beleid

Nr.	Omschrijving	Afd.	Jaar ultv.	Invest. eenmalig	Invest. eenm. BCF	BTW bedrag	Reserves e.d.	Derden / grondexpl.	Netto inv. eenmalig	Expl. last	Afschr. term.	Lasten 2010	Lasten 2011	Lasten 2012	Lasten 2013
	Programma DBO														
	I&A-beleidsplan														
	I&A-beleidsplan (alleen herinv. vrijval) 2010	Faza	2010									27.000			
	I&A-beleidsplan (alleen herinv. vrijval) 2011	Faza	2011										75.000		
	I&A-beleidsplan (alleen herinv. vrijval) 2012	Faza	2012											57.000	
	I&A-beleidsplan (alleen herinv. vrijval) 2013	Faza	2013												147.000
	Archiefbewaarplaats (statisch):														
	Structurele lasten 2010	Faza	2010							17.700		17.700			
	Structurele lasten 2011	Faza	2011							7.500			7.500		
	Structurele lasten 2012	Faza	2012							7.500				7.500	
	Structurele lasten 2013	Faza	2013							7.500					7500
	Nieuwe huisvest. bestuur/ambt.apparaat:														
	Oorspronkelijke verhoging PNL 2007	Faza	2010								div.	110.000			
	Aanpassing in kadernota	Faza	2010								div.	235.000			
	Gevolgen stijging rente% tot 4,5% over gehele inv.	Faza	2010								div.	100.000			
	Maatregelen financieel gezond maken														
	Storting voorz. groot onderh. gem. accomm.	Fin.	2010							260.000		260.000			
	Nieuw beloningsgebouw voor politieke ambtsdragers	BMO	2010							51.396		51.396			
	Digitalisering brondoc. Basisreg. gebouwen	Faza	2010	50.000	50.000	0	50.000		0						
	Programma Beheer Openbare Ruimte														
	Wegenplan														
	Overige wegen wegenplan	Opb r.	2010	1.749.300	1.470.000	279.300			1.470.000		20	113.008			
	Overige wegen wegenplan	Opb r.	2011	214.200	180.000	34.200			180.000		20		13.838		
	Overige wegen wegenplan	Opb r.	2012	0	0	0			0						
	Overige wegen wegenplan	Opb r.	2013	1.185.359	996.100	189.259			996.100		20				76.576
	Reconstructies/herinrichtingen wegen 2010	Opb r.	2010	590.597	496.300	94.297			496.300		20	38.154			
	Groenreconstructies														
	Groenreconstructies 2010	Opb r.	2010	238.000	200.000	38.000			200.000		15	18.623			
	Groenreconstructies 2011	Opb r.	2011	238.000	200.000	38.000			200.000		15		18.623		
	Groenreconstructies 2012	Opb r.	2012	160.650	135.000	25.650			135.000		15			12.570	
	Groenreconstructies 2013	Opb r.	2013	160.650	135.000	25.650			135.000		15				12.570
	Openbare verlichting naar basisniv.:														
	Idem 2010	Opb r.	2010							97		97			
	Idem 2011	Opb r.	2011							18.524			18.524		
	Idem 2012	Opb r.	2012							15.186				15.186	
	Idem 2013	Opb r.	2013							15.688					15.688
	Beheersplan Openbare Ruimte (BOR): is 2 x € 90.000 opgen. in meerjarenraming.														
	Toegankelijkheid bushaltes (netto: -50% subsidie)	Opb r.													
	Toegankelijkheid bushaltes	Opb r.	2010	178.500	150.000	28.500		97.538	52.462		20	4.033			
	Toegankelijkheid bushaltes	Opb r.	2011	178.500	150.000	28.500		97.538	52.462		20		4.033		

Nr.	Omschrijving	Afd.	Jaar uitv.	Invest. eenmalig	Invest. eenm. BCF	BTW bedrag	Reserves e.d.	Derden / grondexpl.	Netto inv. eenmalig	Expl. last	Afschr. term.	Lasten 2010	Lasten 2011	Lasten 2012	Lasten 2013
	Programma Verkeer en vervoer														
	Netto investeringen van:														
	Tangentenstructuur Elst	RO	2010	16.038.628	13.477.839	2.560.789		12.301.368	1.176.471		20	90.443			
	Tangentenstructuur Elst	RO	2011	11.958.417	10.049.090	1.909.327	5.256.034	3.616.585	1.176.471		20		90.443		
	Tangentenstructuur Elst	RO	2012	1.400.000	1.176.471	223.529			1.176.471		20			90.443	
	Tangentenstructuur Elst	RO	2013						0						
	Duurzaam veilig (t/m 2010):														
	Duurzaam veilig buiten bebouwde kom 2010	RO	2010	178.500	150.000	28.500			150.000		20	11.531			
	Vervanging bebording/wegverwijzingen														
	Vervanging bebording/wegverwijzingen	Opb r.	2010	17.850	15.000	2.850			15.000		20	1.153			
	Vervanging bebording/wegverwijzingen	Opb r.	2011	17.850	15.000	2.850			15.000		20		1.153		
	Programma Onderwijs en Educatie														
	Bovensh. coördinat. Brede School (voorlopig eenmalig t/m 2011)														
	Incidentele lasten 2010	MO	2010	40.000	40.000	0	40.000		0						
	Incidentele lasten 2011 (doorgeschoven van 2007)	MO	2011	40.000	40.000	0	40.000		0						
	Overige investeringen huisv. onderwijs:														
	Investeringen huisv. onderwijs	MO	2010	285.094	285.094	0			285.094		div.	22.669			
	Investeringen huisv. onderwijs	MO	2011	126.098	126.098	0			126.098		div.		7.864		
	Investeringen huisv. onderwijs	MO	2012	126.098	126.098	0			126.098		div.			7.864	
	Investeringen huisv. onderwijs	MO	2013	100.000	100.000	0			100.000		div.				5434
	Noodlokalen Westeraam**														
	Huurvergoeding noodlokalen	MO	2010	180.000	180.000	0	180.000								
	Huurvergoeding noodlokalen	MO	2011	105.000	105.000	0	105.000								
	Peuterspeelzalen														
	Extra subsidiebehoefte 2010	MO	2010							15.743		15.743			
	Extra subsidiebehoefte 2011	MO	2011							16.427			16.427		
	Extra subsidiebehoefte 2012	MO	2012							17.140				17.140	
	Programma Sport, Cultuur en Recreatie														
	Ontw. Noordover/verleggen Valburgsestr.	RO	2010	373.660	314.000	59.660			314.000		20	24.139			
	Park Lingezegen	RO													
	Planvoorbereidingskosten 2010	RO	2010	215.390	181.000	34.390	181.000		0						
	Planvoorbereidingskosten 2011	RO	2011	196.350	165.000	31.350	165.000		0						
	Planvoorbereidingskosten 2012	RO	2012	196.350	165.000	31.350	165.000		0						
	Planvoorbereidingskosten 2013	RO	2013	196.350	165.000	31.350	165.000		0						
	Programma Maatsch. participatie en ondersteun.														
	Alcohol en drugsbeleid 2010	MO	2010							1.250		1.250			
	Alcohol en drugsbeleid 2011	MO	2011							-1.500			-1.500		
	Elektronisch kinddossier														
	Elektronisch kinddossier (invoeringskosten)	MO	2010	114.864	114.864	0	70.445	44.419	0						
	Elektronisch kinddossier (invoeringskosten)	MO	2011							10.172			10.172		
	Aanschaf WMG-hulpmiddelen	Soza													
	Hogere kapitaallasten door hoger investeringsbedrag	Soza	2010	217.770	183.000	34.770			183.000		5	41.686			
	Hogere kapitaallasten door hoger investeringsbedrag	Soza	2011	217.770	183.000	34.770			183.000		5		41.686		
	Hogere kapitaallasten door hoger investeringsbedrag	Soza	2012	217.770	183.000	34.770			183.000		5			41.686	
	Hogere kapitaallasten door hoger investeringsbedrag	Soza	2013	217.770	183.000	34.770			183.000		5				41.686

[illegible]

Bijlage II Programma Nieuwe Lasten 2010-2013: aanvullingen

Nr.	Omschrijving		Jaar ultv.	Invest. eenmalig BCF	Reserves ed./derden grondexp.	Netto Invest. eenmalig	Expl. last	Afschr. term.	Lasten 2010	Lasten 2011	Wett. plicht	Bedrijfs- voering	Blik naar buiten	Bestaande taak	Kern- taak
I.	Algemeen														
	Programma DBO														
2	Bijdrage Lokale Omroep	MO	2010				18.000		18.000				ja	nee	nee
4	Subsidie: opstellen DOP's Herveld en Driel	BMO	2010	30.000	30.000	0							ja	ja	ja
	Programma Veiligheid														
5	Oefenen brandweer	Veiligh.	2010				35.000		35.000			x			
6	Opleidingen brandweer	Veiligh.	2010				12.000		12.000			x			
7	Subsidie Stg. Kloppend Hart voor Lingewaard	Veiligh.	2010				6.000		6.000				ja	nee	nee
8	Verh. Storing in BR Materieel (OR/Veiligheid)	Veiligh.	2010				86.889		86.889			x			
	dekking BOR budget 2010 (OR = budgett. neutraal)						-62.117		-62.117			x			
	Programma Beheer Openbare Ruimte														
9	Wet informatie-uitwisseling ondergr. netten (WION)	Opr.	2010				24.000		24.000		x	x			
10	Grondwatermeetnet Overbetuwe:														
a	Inrichtingskosten grondwatermeetnet Overbetuwe	Opr.	2010	85.000		85.000		10	10.742		x	x			
b	Jaarlijkse kosten o.a. uitlezen, opslag en onderhoud	Opr.	2010				12.500		12.500		x	x			
11	Deelproject DOP Valburg herinr. rondom Herv. kerk	Opr.	2010	300.000		300.000		20	23.063				ja	ja	ja
	Programma Sport, Cultuur en Recreatie														
16	Kostenregeling (nieuwe) Monumentenwet	BWM	2010	225.000	225.000	0					x				
17	Beheerskosten Park Lingezegen (overeenkomst)	RO	2011				175.000			175.000	x				
	Programma Maatsch. participatie en ondersteun.														
20	Subsidie Opstapproject	MO	2010				15.000		15.000						
22	Bijdrage voor Depressiepreventieproject	MO	2010				17.704		17.704				ja	nee	nee
	Totaal overgenomen PNL-posten			640.000	255.000	385.000	339.976		198.781	175.000					

Definities van de toetsingscriteria laatste drie kolommen:

Blik naar buiten = het moet gaan om een directe of indirecte investering in de samenleving.

Bestaande taak/betrouwbare overheid = eerst afmaken waar we aan begonnen zijn, terughoudend met het starten van nieuwe ambities.

Kerntaak/rol van de overheid = kritisch beoordelen welke participatie van de gemeente verwacht mag worden.

Nr.	Omschrijving		Jaar uitv.	Eenmalig	Reserves e.d.	Netto invester. eenmalig	Expl. last	Afschr. term.	Lasten 2010	Lasten 2011	Nieuwe wettelijke taak	Autonome groei	Bestaande taak
II.	Uitbreiding personeel/inhuur												
	A. FTE's												
23	1,6 FTE Informatiebalie en Frontoffice (schaal 5/7)	PuZa	2010				68.396		68.396		n	j	j
25	1,0 FTE Onderwijs (schaal 11)	MO	2010				74.071		74.071		n	j	j
26	1,0 FTE BWM bovenformatief taakv. klimaat (schaal 9)	BWM	2010	58.405	58.405						n	n	n
27	0,5 FTE Milieutoezicht BWM (schaal 8)	BWM	2010	25.900	25.900						n	j	n
28	1,0 FTE Juridische Kwaliteitszorg (schaal 9)	BMO	2010	58.405	58.405						n	n	n
30	0,5 FTE BiBoB (schaal 7)	BMO	2010	22.905	22.905						j	n	n
31	0,5 FTE Communicatie wijkcoördinator (schaal 9)	BMO	2010	29.203	29.203								
32	0,5 FTE Communicatie medewerker (schaal 8)	BMO	2010	25.900	25.900								
33	0,5 FTE Communic. voorsproces website (schaal 9)	BMO	2010	29.203	29.203								
34	0,8 FTE Communicatie adviseur (schaal 9)	BMO	2010	46.725	46.725								
35	1,0 FTE Communicatie adviseur (schaal 9) = <i>tijdelijk</i>	BMO	2010	58.405	58.405								
36	0,5 FTE Formatie SoZa (schaal 9) = <i>tijdelijk</i>	SoZa	2010	29.203	29.203	0					n	n	n
37	0,3 FTE Juridische advisering (schaal 10)	RO	2010				21.610		21.610		j	n	n
38	1,0 FTE Team I&A (gegevensbeheer) (schaal 10)	FaZa	2010	64.831	64.831						n	n	n
39	0,7 FTE Team DIV (schaal 5)	FaZa	2010				27.780		27.780		n	j	j
	Dekking: inleveren formatie afdelingen						-27.780		-27.780				
40	Deze post grotendeels vervallen	VEI	2010								n	j	n
41	0,5 FTE Invordering/Belasting (schaal 6)	FIN	2010	20.888	20.888						n	j	j
	B. Inhuur/uitbesteden												
	Programma Verkeer en vervoer												
42	Project verbreding A50 en extra Waalbrug:												
a	Inhuur projectleider	BWM	2010	50.000	50.000	0					n	j	j
b	Inhuur projectleider	BWM	2011	50.000	50.000	0					n	j	j
c	Inhuur projectleider	BWM	2012	50.000	50.000	0					n	j	j
d	Inhuur projectleider	BWM	2013	50.000	50.000	0					n	j	j

Nr.	Omschrijving		Jaar uitv.	Eenmalig	Reserves e.d.	Netto invester. eenmalig	Expl. last	Afschr. term.	Lasten 2010	Lasten 2011	Nieuwe wettelijke taak	Autonome groei	Bestaande taak
	Programma Milieuzorg												
43	Besluit huisvesting dieren: controles = <i>tijdelijk</i>	BWM	2010	35.000	35.000	0					j	n	n
44	Bedrijvenloket:												
a	Actualisatie bedrijvenbestand = <i>tijdelijk</i>	BWM	2010	40.000	40.000	0					n	j	j
b	Actualisatie bedrijvenbestand = <i>tijdelijk</i>	BWM	2011	20.000	20.000	0					n	j	j
	Programma Ruimtelijke Ordening												
45	Inhuur stedenbouwkundige capaciteit	BWM	2010	35.000	35.000						n	n	n
	Totaal overgenomen formatie-posten			799.973	799.973	0	164.077		164.077	0			

Totaal I en II overgenomen posten				1.439.973	1.054.973	385.000	504.053		362.858	175.000			
--	--	--	--	------------------	------------------	----------------	----------------	--	----------------	----------------	--	--	--

Saldo mutaties in reserves PNL 2010-2013 excl. BTW

Algemene reserve 2010:	670.973
Algemene reserve 2011:	20.000
Algemene reserve 2012:	0
Algemene reserve 2013:	0
Totale bijdrage algemene reserve	690.973
Bouwleges i.v.m. post 43	200.000
Inzet vacaturevoordeel voor 3 tijdelijke FTE's	164.000
	1.054.973

Onder-uitputting	2010	-16.903	16.903
	2011		
	2012		
50%	2013		
Tot. netto lasten		345.956	191.903

Bijlage III. Signaallijst met toelichtingen

Posten die vermeld worden op de signaallijst voldoen aan de volgende criteria:

- min of meer bestuurlijke overeenstemming over de noodzaak
- op dit moment weinig inhoudelijke informatie voorhanden
- op dit moment weinig financiële informatie voorhanden
- verwacht moment van uitvoering binnen de meerjarentermijn
- relevant (het moet wel ergens om gaan)

Nr.	Omschrijving	Programma	Afdeling	Jaar
1.	Doorontwikkeling dienstverlening naar een KCC	DBO	PZ	2010-2015
2.	Uitvoering positioneringsbeleid gebied Overbetuwe	DBO	BMO	2010-2013
3.	Uitvoering profileringsbeleid van gemeentelijke organisatie	DBO	BMO	2010-2013
4.	10-jarig bestaan gemeente Overbetuwe	DBO	BMO/PZ	2011
5.	Levensfase bewust personeelsbeleid	DBO	BMO	2010
6.	Managementdevelopment traject	DBO	BMO	2010
7.	Internationalisering / projectmatige aanpak samenwerking Boleskowice	DBO	BMO	2010
8.	Evaluatie (herijking) functieboek gemeente Overbetuwe	DBO	BMO	2010
9.	Actualisatie Nota Integrale Veiligheid	Veiligheid	VEI	2010
10.	Aanpassing Beatrixpark Elst	BOR	OR	2010
11.	Objectverwijzing	BOR	OR	2010
12.	Onkruidbestrijding, overstap op andere methode	BOR	OR	2010
13.	Oprichting waterbank i.c.m. uitbreiding waterberging a.g.v. maatregelen vanuit Waterplan	BOR	OR	2010
14.	Nieuwe begraafplaats: grondverwerving, bouw / inrichting, exploitatielasten	BOR	OR	2010
15.	Inrichting buitenruimte Lyceum Elst, inclusief parkeren	BOR / O & E	OR/MO	2010
16.	Snelle fietsverbinding Arnhem – Nijmegen	Verkeer & V	RO	2010
17.	Hoogwaardig openbaar vervoer	Verkeer & V	RO	2010
18.	Gemeentelijk Mobiliteitsplan	Verkeer & V	RO	2010
19.	Excessieve kostenregeling (nieuwe) Monumentenwet	SCR	BWM	2011 e.v.
20.	Uitvoeringsprogramma Cultuurnota	SCR	MO	2010
21.	Multifunctionele accommodatie (MFA) Valburg	SCR / MPO	MO	2010
22.	Theatervoorziening	SCR	MO	2010
23.	Groot-onderhoud buitensport accommodaties	SCR	MO	2010/2011
24.	Boerderij Lingezegen	MPO	MO	2010
25.	Jeugdcentra	MPO	MO	2010
26.	Besluit huisvesting dieren afd. BWM	Milieuzorg	BWM	2010
27.	Uitvoering Milieubeleidsplan "nieuwe stijl"	Milieuzorg	BWM	2010 e.v.
28.	Overbetuwe klimaatneutraal	Milieuzorg	BWM	2010/2011
29.	Woonvisie Overbetuwe 2010-2015 / 2020	Woningbouw	RO	2010 e.v.
30.	Invoering Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)	Woningbouw	BWM	2010/2011
31.	Werkzaamheden Recreatiepark Tergouw	Woningb./RO	BWM	2010
32.	Borging ruimtelijke kwaliteit ("supervisie")	Woningbouw	RO	2010 e.v.

Toelichtingen posten signaallijst

1. Doorontwikkeling dienstverlening naar een KCC

In 2008 is het project dienstverlening gestart. Op dit moment zijn drie werkgroepen bezig om de vastgestelde visie op dienstverlening, het dienstverleningsconcept en het kwaliteitshandvest verder uit te werken in acties. In de loop van 2009 start de vierde werkgroep. Aan het eind van 2009 zal duidelijk worden hoe we toegroeien naar een Klant Contact Centrum (KCC) in 2015. Het is nu nog niet te overzien welke middelen hiervoor nodig zijn.

2. Uitvoering positioneringsbeleid gebied Overbetuwe

De gemeentelijke herindeling heeft alweer een tijdje terug plaatsgevonden. De naam "Overbetuwe" roept echter nog niet bij iedereen en overal een gevoel van bijvoorbeeld herkenning, trots, aantrekkingskracht en gezamenlijke identiteit op. Bij externe oriëntatie hoort ook 'uitstralen wie we zijn en wat we te bieden hebben'. Daarom wordt in 2009 positioneringsbeleid opgesteld (vaststellen van gewenste positionering en vertaling van die positionering in vormgeving). Vanaf 2010 wordt dit beleid uitgevoerd. Als het beleid bekend is, kan er een inschatting gemaakt worden van de activiteiten en kosten.

3. Uitvoering profileringsbeleid van gemeentelijke organisatie

Als gemeentelijke organisatie willen we ook graag positief, transparant en eenduidig naar buiten treden. Daarvoor is het nodig dat intern iedereen 'de neus dezelfde kant op heeft' en weet welke waarden, normen, houding en gedrag uitgangspunt en leidend zijn voor de organisatie en ieders werkzaamheden. Naar buiten toe willen we ons nadrukkelijker profileren (bijv. naar inwoners, bedrijven en toekomstig personeel). In 2009 wordt daarom profileringsbeleid opgesteld en vanaf 2010 zullen daaruit activiteiten voortkomen. Als het beleid bekend is, kan er een inschatting gemaakt worden van de activiteiten en kosten.

4. 10-jarig bestaan gemeente Overbetuwe

In 2011 bestaat gemeente Overbetuwe 10 jaar. Dit jubileum kan feestelijk gevierd worden en zal o.a. worden gebruikt om de positionering van Overbetuwe nog sterker neer te zetten. Op dit moment is nog niet duidelijk welke activiteiten in het jubileumjaar zullen plaatsvinden; het plan van aanpak zal later in 2009 worden opgesteld. Dan pas zal ook duidelijk zijn welke kosten te verwachten zijn.

5. Levensfase bewust personeelsbeleid

In de kadernota 2009 is het signaal opgenomen m.b.t. de financiële consequenties voor levensfasebewust personeelsbeleid. In 2009 benoemen we concrete activiteiten. Deze activiteiten lopen door in 2010. Om deze reden willen we het verzoek uit de kadernota 2009 handhaven voor 2010. De activiteiten hebben een directe relatie met de bedrijfsvoering indirect valt het onder het programma Dienstverlening, Bestuur en Organisatie.

6. Managementdevelopment traject

Vanuit de Bestuurskrachtmeting is aandacht gevraagd voor o.a. de ambities, draaglast en daarmee werkdruk van de ambtelijke organisatie. In het verlengde daarvan is in het Medewerkertevredenheid Onderzoek (MTO) aandacht gevraagd voor de rol en positie van de individuele leidinggevende en ook van het collectief Managementoverleg. Wij willen hieraan onder meer invulling geven door een Managementdevelopmenttraject. In 2009 wordt hiervoor een plan van aanpak uitgewerkt. De feitelijke uitvoering staat gepland vanaf de tweede helft van 2010. De activiteiten hebben een directe relatie met organisatie- en cultuurontwikkeling, dat valt het onder het programma Dienstverlening, Bestuur en Organisatie.

7. Internationalisering / projectmatige aanpak samenwerking Boleskowice

Zodra er meer duidelijkheid is over de positionering van de gemeente Overbetuwe kan vanuit deze achtergrond ook een visie worden opgesteld op de plek die de gemeente wil innemen vanuit internationaal gezichtspunt (onder meer in de Euregio, Europa, maar ook in relatie tot het leveren van een bijdrage aan democratisering in andere landen). Vanuit de gedachte dat eerst wordt afgemaakt waaraan we al zijn begonnen, wordt daarbij allereerst bekeken hoe de samenwerking met de huidige partnergemeenten, en dan met name Boleskowice, op andere wijze kan worden aangepakt. Op dit moment wordt al gedacht aan het nadrukkelijker inventariseren van de behoeften om vervolgens via een projectmatige aanpak duidelijk onze bijdrage op verschillende terreinen te leveren. Nu de visie op Overbetuwe in internationaal opzicht nog moet worden opgesteld, evenals het mogelijk daaruit voortvloeiende plan van aanpak, valt nu nog niet te voorzien welke kosten in dit verband te verwachten zijn.

8. Evaluatie (herijking) functieboek gemeente Overbetuwe

Vanaf de gemeentelijke herindeling per 1 januari 2001 is het functieboek gemeente Overbetuwe van kracht. In de regeling functiewaardering gemeente Overbetuwe, artikel 7 periodiek groot onderhoud is het volgende opgenomen:

- Eenmaal per 4 jaar wordt het functieboek geëvalueerd;
- Het functieboek wordt dan door burgemeester en wethouders opnieuw vastgesteld na instemming van de Ondernemingsraad.

Het functieboek is laatstelijk geëvalueerd in 2005. Dit heeft geleid tot vaststelling van het huidige functieboek gemeente Overbetuwe per 1 januari 2006. Op basis van bovengenoemde regeling dient evaluatie weer plaats te vinden in 2009. Zowel de Ondernemingsraad (via artikel 24 bespreking) als het managementteam is geïnformeerd over het plaatsvinden van de evaluatie van het functieboek in 2009. De effecten van deze evaluatie zijn op dit moment niet bekend.

9. Actualisatie Nota Integrale Veiligheid

Eind 2009 zal de gemeenteraad een nieuwe Nota Integrale Veiligheid vaststellen. Of dit nieuwe (geactualiseerde) beleid financiële consequenties heeft, is nu nog niet bekend, maar wordt zeker niet uitgesloten. Daarom het voorstel tot plaatsing op de signaallijst.

10. Aanpassing Beatrixpark Elst

Het Beatrixpark is een mooie groene ruimte maar de mogelijkheden tot gebruik zijn beperkt. De wens is om meer doelgroepen een plek in het park te geven (o.a. Triade) en kijkgroen om te vormen tot gebruiksgroen met oog voor ruimtelijke kwaliteit.

11. Objectverwijzing

De verwijzing vanaf doorgaande wegen naar (maatschappelijke) instellingen en organisaties is incompleet en sinds de herindeling niet aangepast. Er moet beleid worden ontwikkeld voor deze vorm van bewegwijzering en bebording moet daarop worden aangepast.

12. Onkruidbestrijding, overstap op andere methode

In 2010 zal in een kern van onze gemeente een proef plaatsvinden van onkruidbestrijding zonder chemicaliën. Het doel is om in kaart te brengen wat de mogelijkheden, kosten en resultaten zijn van onkruidbestrijding op deze wijze. De concrete acties en bijbehorende uitgaven zijn nog niet bekend. In de tweede helft van 2009 wordt dit uitgewerkt.

13. Opricht. waterbank icm uitbreid. waterberging agv maatregel. vanuit Waterplan

Onderdeel van het Waterplan dat in september door de raad is vastgesteld is een kwantitatieve analyse van het gehele watersysteem van Overbetuwe. In relatie tot gehanteerde normen voldoet het watersysteem niet overal. Uitbreiding van watergangen is noodzakelijk om voor de gemeente in de toekomst droge voeten te kunnen garanderen. Voor kleine uit- en inbreidingsplannen is compensatie in waterberging verplicht. Vaak kan deze compensatie niet binnen het plangebied gevonden worden. Door watergangen te

overdimensioneren wordt extra berging gemaakt. Door de oprichting van een zogenaamde waterbank kan deze berging dan vereffend worden.

14. Nieuwe begraafplaats

Voor de begraafplaatscapaciteit van de gemeente Overbetuwe zal een capaciteitsberekening worden uitgevoerd. Naar verwachting zal dit leiden tot een uitbreiding van de capaciteit. Aangezien hiervoor een nieuwe begraafplaats gerealiseerd zal moeten worden, zal dit leiden tot een forse investering vanwege grondaankoop, inrichting en exploitatielasten. Middelen hiervoor zullen via college en raad gedurende het proces moeten worden geregeld.

15. Inrichting buitenruimte Lyceum Elst, inclusief parkeren

Het budget voor de bouw Lyceum Elst staat al op het PNL. Quadraam, het schoolbestuur, heeft de ambitie het gebouw medio 2010 in gebruik te nemen. Normaal gesproken wordt de bouw van een school geregeld vanuit afdeling MO en de buitenruimte (m.u.v. het schoolplein) vanuit afdeling OR. Bij de brede school de Zon op Westeraam is het anders gegaan, daar heeft de GEM de aanleg voor zijn rekening genomen op kosten van de gemeente. Op Westeraam op de vlek van het voortgezet onderwijs wordt gewerkt aan de positionering van meer partijen met een maatschappelijke doelstelling, deels in plaats van woningbouw (op de Banaan). Insteek is het parkeren voor al die instellingen te realiseren in een gebouwde voorziening. Die zal niet door de gemeente gebouwd worden, maar zij is wel verantwoordelijk voor de parkeerplaatsen t.b.v. de school. Ook moet los van het parkeren de buitenruimte van de school worden ingericht. Een precieze financiële onderbouwing is nog onbekend, daarom lijkt plaatsing op de signaallijst de geëigende weg.

16. Snelle fietsverbinding Arnhem – Nijmegen

De Stadsregio is in 2008 een studie gestart voor de uitwerking van een snelle fietsverbinding tussen Arnhem en Nijmegen. De route is gesitueerd langs de A325. Deze route zorgt vanuit Elst voor een nieuwe veilige en snelle verbinding met Arnhem (zuid), Bommel en Nijmegen (waalsprong). Het is momenteel nog niet bekend welke financiële consequenties de aanleg van deze route heeft voor onze gemeente.

17. Hoogwaardig openbaar vervoer

De Stadsregio is in 2008 een studie gestart voor de ontwikkeling van een HOV netwerk tussen Arnhem en Nijmegen. Deze studie wordt dit jaar afgerond. Uit de eerste resultaten blijkt dat de relaties Elst Arnhem (zuid) en Elst – Nijmegen (Waalsprong) kansrijk zijn voor de ontwikkeling van hoogwaardig openbaar vervoer. Het is momenteel nog niet bekend welke financiële consequenties de resultaten van de HOV studie heeft voor onze gemeente.

18. Gemeentelijk Mobiliteitsplan

Dit jaar wordt het GMO geëvalueerd en geactualiseerd. Het bijbehorende uitvoeringsprogramma zal ook worden geactualiseerd. Het is momenteel nog niet bekend welke financiële consequenties voortvloeien uit de actualisatie van het uitvoeringsprogramma.

19. Excessieve kostenregeling (nieuwe) Monumentenwet

Per 1 september 2007 is de Monumentenwet 1988 gewijzigd, waarbij het principe wordt gehanteerd dat de verstoorder van het archeologisch bodemarchief betaalt voor de onderzoekskosten. Voor projecten waarbij de investeringskosten niet in verhouding staan tot de kosten van de opgraving komen deze kosten niet volledig ten laste kunnen van de verstoorder o.g.v. de wet. Per project zal de gemeente in die gevallen een drempelbedrag o.g.v. Regeling archeologische monumentenzorg verschuldigd zijn. Om te bepalen welke projecten excessieve kosten met zich meebrengen zullen de ruimtelijk uitvoeringsprojecten die in 2010 plaatsvinden moeten worden geïnventariseerd en worden beoordeeld (a.d.h.v. de archeologische waardenkaart) op mogelijke excessieve kosten. Inmiddels is een PNL-post voor 2010 opgenomen.

20. Uitvoeringsprogramma Cultuurnota

In de loop van 2009 wordt de Cultuurnota aan u voorgelegd. In het daarbij behorende uitvoerings- en actieprogramma worden een aantal voorstellen gedaan voor wat betreft Kunst en Cultuur.

21. Multifunctionele accommodatie (MFA) Valburg

Op dit moment wordt gewerkt aan een programma van wensen voor een nieuw multifunctioneel centrum in Valburg. Dit project maakt onderdeel uit van een drietal projecten die voortkomen uit het DOP Valburg. In het najaar van 2009 komt er een voorstel in de raad, waarin wij in ieder geval een globale kostenraming en een mogelijke locatie voor de bouw willen aangeven. Indicatie verwachte realisatie: 2010/2011

22. Theatervoorziening

De raad heeft in een motie in december 2008 het college opdracht gegeven onderzoek te doen naar de mogelijkheden voor een klein theater in Elst. Een extern bureau stelt een programma van eisen op voor een nieuw theater in Elst. Dit bureau gaat ook de stichtingskosten en de exploitatiekosten doorrekenen. Dit onderzoek moet medio juni 2009 zijn afgerond. Een voorstel aan de raad is gepland voor de vergadering van september 2009. Indicatie verwachte realisatie: 2010/2011

23. Groot-onderhoud buitensport accommodaties

De gemeente is verantwoordelijk voor het groot-onderhoud aan de voetbalvelden. Begin 2008 heeft een extern specialist de staat van het groot-onderhoud van de voetbalvelden onderzocht. Uit dat onderzoek is gebleken dat de huidige staat van de velden op dat moment zeer goed was. Hierdoor was er geen reden om een voorziening voor het groot-onderhoud aan de voetbalvelden te treffen. Inmiddels zijn er diverse ontwikkelingen geweest. Er zijn kunstgrasvelden aangelegd voor de hockeyvereniging en ook bij voetbalvereniging Spero wordt kunstgras aangelegd. Om deze reden is het van belang om het groot-onderhoud van de buitensportaccommodaties waarvoor de gemeente verantwoordelijk is - wederom te inventariseren. Het gaat hierbij om de (kunstgras)velden van de voetbalverenigingen en de hockeyvereniging. Naar aanleiding van deze inventarisatie worden meerjarenonderhoudsplannen opgesteld die de basis vormen voor een nieuw te treffen voorziening voor het groot-onderhoud van de buitensport accommodaties. Dit zal mogelijk zowel een beschikking over de algemene reserve betekenen (beginsaldo te vormen nieuwe voorziening) als een extra structurele last (gemiddelde jaarlijkse storting). Om welke bedragen het zal gaan is op dit moment nog onbekend.

24. Boerderij Lingezen

Samen met het onderwijs en de initiatiefnemers van Boerderij Lingezen worden de mogelijkheden in kaart gebracht om een permanent Milieu-Educatie Centrum op te zetten in Park Lingezen. Hiervoor worden met de scholen ook productafname-afspraken gemaakt.

25. Jeugdcentra

In 2009 verschijnt de nota jeugdcentra. De noodzaak van een voorziening voor de jeugd in Zetten is de afgelopen jaren gebleken. De 100.000 euro die de raad daarvoor bij vaststelling van de begroting 2008 beschikbaar heeft gesteld, kunnen niet op korte termijn ingezet worden voor het realiseren van een soos in Zetten. Het geld is in de toekomst echter wel nodig. De jongerensozen in Elst en Valburg vragen ook om een alternatief i.v.m. de geplande sloop van de Theresiaschool in Elst (waar nu jongerencentrum de Uitvlucht is gehuisvest) en de ontwikkelingen van het DOP Valburg. Daarnaast zullen uit de nota mogelijk nog meer voorstellen voortkomen waarvoor geld nodig is.

26. Besluit huisvesting dieren afd. BWM

Het Besluit ammoniak huisvesting veehouderij (Besluit huisvesting) is op 1 april 2008 in werking getreden, waarbij bestaande huisvestingsystemen voor varkens, kippen en melkkoeien per 1 januari 2010 aangepast moeten zijn. Voor bepaalde andere categorieën dieren gelden langere termijnen (tot 2013). Er wordt ingeschat dat er 100 veebedrijven overblijven die maatregelen moeten treffen moeten en/of een nieuwe vergunning moeten aanvragen.

Door de inwerkingtreding van het Besluit huisvesting dieren zullen vergunningen moeten worden aangepast naast de reguliere werkzaamheden van de vergunningverlener Milieu. Hiervoor zal extra capaciteit moeten worden ingehuurd. Het is nog niet inzichtelijk hoeveel vergunningen er aangepast moeten worden. In 2009 zal dit inzichtelijk worden. Er is inmiddels een PNL-post 2010 opgevoerd

27. Uitvoering Milieubeleidsplan “nieuwe stijl”

Momenteel wordt gewerkt aan een nieuw Milieubeleidsplan (MBP) voor de komende jaren. Het ‘Milieukompas’ als kaderstellend document is in concept gereed. Naar verwachting zal het MBP inclusief meerjaren-uitvoeringsprogramma na de zomer 2009 ter besluitvorming aan de raad worden voorgelegd. Op dat moment zullen ook pas de financiële en personele consequenties van uitvoering in beeld zijn. (inclusief invoering Wabo) Op dit moment is nog niet in beeld of met de beschikbare capaciteit en middelen kan worden volstaan.

28. Overbetuwe klimaatneutraal

Eén van de doelstellingen van het programma Milieuzorg is het tot stand brengen van een (integrale aanpak van een) lokaal klimaatbeleid met als doel het terugdringen van de CO2 uitstoot (speerpunt Klimaatbeleid). Op basis van een raadsinitiatief is een routeplanner opgesteld met concrete activiteiten en projecten om in 2030 te komen tot een klimaatneutrale gemeente Overbetuwe. De voorlopige gedachte is dat een tweetal klimaatcoördinatoren (1,6 FTE) gaat sturing op de uitvoering. Het is de bedoeling dat hiervoor 1 FTE wordt ingezet binnen BWM, die thans bovenformatief is (wordt in 2010 nog eenmalig gedekt ten laste van de algemene reserve).

Indien zou worden besloten om de voorstellen over te nemen zal er per saldo 1,6 FTE structureel moeten worden ingevuld en zullen er tevens aanvullende eenmalig en structurele budgetten beschikbaar gesteld moeten worden voor uitvoering van een aantal klimaatmaatregelen.

29. Woonvisie Overbetuwe 2010-2015 / 2020

In de loop van 2009 wordt de ‘woonvisie Overbetuwe 2010-2015’ vastgesteld. Het is momenteel nog niet bekend of en welke financiële consequenties (input PNL 2010-2013) voortvloeien uit het daarbij behorende uitvoerings- en actieprogramma.

30. Invoering Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)

Op 1 januari 2010 treedt de Wabo in werking, waardoor afstemming tussen een aantal vakgebieden zoals bouw, milieu en openbare ruimte wettelijk vastgelegd zijn en die in één vergunning worden verwerkt. Ook het toezicht en de handhaving dient de gemeente gecoördineerd te organiseren. Niet alleen de invoering van de Wabo maar ook het (nog) te kiezen dienstverleningsniveau en een nieuw handhavingsbeleid kan consequenties hebben voor de formatie van de afdeling BWM. Daarnaast constateren wij dat door de herziening van de Woningwet en Wet ruimtelijke ordening het aantal te handhaven regels aanmerkelijk is toegenomen en doen burgers in toenemende mate beroep op de overheid bij het handhaven van regels met als gevolg dat er het afgelopen jaar externe capaciteit is ingehuurd om zaken af te handelen. Dit in combinatie met eventuele ambities van het nieuw op te stellen handhavingsbeleid vraagt mogelijk capaciteitsuitbreiding op het gebied van handhaving. (zie ook beleidsevaluatie handhaving ruimtelijke regelgeving)

31. Werkzaamheden Recreatiepark Tergouw

In de loop van 2009 wordt het bestemmingsplan voor het recreatiepark Oosterhout in procedure gebracht. De inwerkingtreding van het plan is naar verwachting eind 2009/begin 2010. Een van de uitgangspunten is het verlenen van persoonsgebonden toestemmingen aan degenen die op het moment van inwerkingtreding van het bestemmingsplan de verblijven op het park permanent bewonen. Het gaat hier om tenminste 225 gevallen. Het betreft hier controlewerkzaamheden alsmede werkzaamheden om te komen tot het opstellen van persoonsgebonden toestemmingen, met daarbij mogelijke bezwaar- en beroepsprocedures.

32. Borging ruimtelijke kwaliteit ("supervisie")

De afdelingen RO en BWM streven naar (meer sturing op en borging van) een hogere ruimtelijke kwaliteit. Dit vraagt om een integrale benadering "aan de voorkant", bij nieuwe ontwikkelingen. Ideeën hierover worden momenteel uitgewerkt, waarbij ook gekeken wordt naar de rol / inrichting van de welstands- en monumentencommissie (zie voorstel PNL-overig voor inhuur stedenbouwkundige capaciteit).

Op dit moment is nog niet duidelijk hoe en op welke wijze aan deze ambitie invulling zal worden gegeven, en ontbreekt dus ook nog inzicht in de financiële consequenties. Naar verwachting na de zomer 2009 zullen uitgewerkte voorstellen aan het bestuur worden voorgelegd.

Bijlage IV Overzicht reserves en voorzieningen 2009-2013

Toelichting algemeen

In dit overzicht geven wij een nadere toelichting op de reserves en voorzieningen en inzicht in het verloop van de standen in de periode 2009-2013 (van 1-1-2009 t/m 31-12-2013).

Basis voor dit overzicht is de actuele eindsituatie per 31-12-2008, die in beeld is gebracht bij de samenstelling van de Programmarekening 2008. Tevens is al rekening gehouden met mutaties in reserves en voorzieningen, die voortvloeien uit de bestemming van het rekeningsresultaat 2008.

Het meerjarenperspectief is gebaseerd op de meest actuele gegevens. Bij de voorzieningen is de meerjarige onderbouwing over het algemeen hard (is ook een wettelijke plicht). Bij sommige reserves is die onderbouwing minder hard, maar is er toch op basis van gekozen uitgangspunten gestreefd naar een zo goed mogelijk inzicht naar het verloop van deze reserves in de komende jaren.

Toelichting op het meerjarenoverzicht reserves en voorzieningen 2009-2013

I. Reserves

Onderdeel A: Algemene reserve

10001 Algemene Reserve

Bestemming:

- deels buffer voor opvang eenmalige risico's
- andere deel in principe vrij aanwendbare middelen om eenmalige (grote) uitgaven te dekken

Achtergrondinformatie:

In de paragraaf weerstandsvermogen bij de programmabegroting worden o.a. de risico's, die beslag leggen op eenmalige dekkingsmiddelen zoveel mogelijk uitgedrukt in bedragen en vindt er een confrontatie plaats met de beschikbare eenmalige dekkingsmiddelen, waarvan de algemene reserve de belangrijkste is.

Meerjarenraming	
Werkelijke stand 1-1-2009	22.016.712
Mutatie in 2009	-1.232.103
Saldo 1-1-2010	20.784.609
Mutatie in 2010	-70.478
Saldo 1-1-2011	20.714.131
mutatie in 2011	6.612.510
Saldo 1-1-2012	27.326.641
mutatie in 2012	-1.134.290
Saldo 1-1-2013	26.192.351
mutatie in 2013	1.372.223
Saldo 31-12-2013	27.564.574

Toelichting meerjarenraming 2009-2013

Achter het laatste blad van deze toelichting treft u een specificatie aan van de mutaties per jaarschijf. Hierbij is nog geen rekening gehouden met de financiële consequenties van enkele grote projecten, die in voorbereiding zijn; zie o.a. toelichting op algemene reserve in het financiële hoofdstuk 3 van de Kadernota)

Onderdeel B: Bestemmingsreserves (BR)

Bestemmingsreserves algemeen

12101 BR Kunstwerken

Bestemming: dekking uitgaven nieuwe kunstwerken

Achtergrondinformatie:

Een deel van de reserve bestaat uit restanten van reserves uit Valburg en Elst, die betrekking hadden op de oude 1%-regeling. Tevens zijn ontvangen bedragen van UPC in deze reserve gestort. UPC heeft de voorwaarden gesteld dat de gemeente deze middelen dient te besteden aan kunst- en cultuurodoeleinden.

In 2009 wordt door de afdeling MO een raadsvoorstel voorbereid tot invoering van een nieuwe kunstregeling.

Meerjarenraming	
Werkelijke stand 1-1-2009	170.634
mutatie in 2009	pm
Saldo 1-1-2010	170.634

	mutatie in 2010	pm
Saldo 1-1-2011		170.634
	mutatie in 2011	pm
Saldo 1-1-2012		170.634
	mutatie in 2012	pm
Saldo 1-1-2013		170.634
	mutatie in 2013	pm
Saldo 31-12-2013		170.634

Toelichting meerjarenraming 2009-2013

In dit stadium kan het meerjarenperspectief nog niet worden ingevuld, omdat de kunstregeling nog in voorbereiding is.

12102 BR Cultureel Erfgoed

Bestemming: dekking kosten erfgoedplan

Achtergrondinformatie:

Het Erfgoedplan is in juni 2005 door de gemeenteraad vastgesteld. Voor de uitvoering is –naast de middelen van bovenvermelde reserve- verder geen budget opgenomen in de begroting.

Meerjarenraming	
Werkelijke stand 1-1-2009	153.725
mutatie in 2009	-153.725
Saldo 1-1-2010	0

Toelichting meerjarenraming 2009-2013

Deze reserve is gevormd om de kosten voor de uitvoering van het Erfgoedplan te dekken. In alle gevallen gaat het daarbij om het zichtbaar maken van het Bataafs-Romeins verleden en het verhogen van de toeristisch-recreatieve en educatieve waarde ervan. Projecten die in 2009 uitgevoerd zullen worden zijn:

- Vervolgonderzoek aan de noordzijde van de NH Kerk te Elst
- 'Baarskamp' in Driel. Dit is een gebied van hoge archeologische waarde, waarvoor in de toekomst nader onderzoek gedaan gaat worden.
- Aanleg 'Romeinse en Bataafse' wandel- en fietsroutes langs plaatsen die de vroegere grens van het Oud-Romeinse Rijk vormden. Kosten en exacte planning nog niet bekend.

De verwachting is dat de reserve eind 2009 opgeheven kan worden.

12104 BR Reconstructie Grote Molenstraat

Bestemming: dekking deel toekomstige investering doortrekking/reconstructie Grote Molenstraat

Achtergrondinformatie:

Deze bestemmingsreserve is destijds in de gemeente Elst gevormd uit een bijdrage van de gemeente Arnhem i.v.m. een grenscorrectie en bestemd voor de toekomstige investering van de doortrekking/reconstructie van de Grote Molenstraat. Dit project was opgenomen in jaarschijf 2007 van het PNL (daarin was rekening gehouden met een bijdrage uit deze reserve). Bij de 1e begrotingswijziging 2007 is aangegeven dat de reconstructie van de Grote Molenstraat en de aanleg van de Verlengde Rijnstraat als twee afzonderlijke investeringsprojecten waren opgenomen in jaarschijf 2007 van het PNL 2007-2010 en dat sprake is van een onderlinge kostenverschuiving tussen deze twee projecten. De projecten kunnen worden uitgevoerd binnen de daarin opgenomen totale financiële ruimte. Door rentebijbeschrijvingen en verkoopopbrengst van gronden is de bestemmingsreserve per 31 december 2007 aangegroeid tot € 796.313. Bij de Najaarsnota 2008 werd er vanuit gegaan dat de reserve in 2008 volledig zou worden ingezet. De werkzaamheden zijn echter nog niet voltooid waardoor een beroep op deze reserve in 2008 nog niet nodig bleek. Naar verwachting zal de reserve nu in 2009 worden ingezet.

Meerjarenraming	
Werkelijke stand 1-1-2009	796.313
mutatie in 2009	-796.313
Saldo 1-1-2010	0

Toelichting meerjarenraming 2009-2013

Deze reserve wordt in 2009 geheel ingezet en dus eind 2009 opgeheven.

12106 BR Bovenwijkse voorzieningen

Bestemming: dekking van kosten van voorzieningen, die niet alleen van belang zijn voor één bepaald gebied maar voor meerdere wijken van nut zijn

Achtergrondinformatie:

In deze reserve worden ten laste van grondexploitaties vaste bedragen per m2 gestort ter bekostiging van -zoals de naam al aangeeft- bovenwijkse voorzieningen.

Meerjarenraming	
Werkelijke stand 1-1-2009	6.764.973
mutatie in 2009	1.155.584
Saldo 1-1-2010	7.920.557
mutatie in 2010	366.264
Saldo 1-1-2011	8.286.821
mutatie in 2011	212.684
Saldo 1-1-2012	8.499.505
mutatie in 2012	188.588
Saldo 1-1-2013	8.688.093
mutatie in 2013	188.588
Saldo 31-12-2013	8.876.681

Toelichting meerjarenraming 2009-2013

De mutaties betreffen uitsluitend toevoegingen van de bijdragen vanuit grondexploitaties. De middelen van deze reserve zullen vooral worden ingezet ter dekking van een deel van de kosten van het nog aan te leggen deel van de rondweg Elst (Tangent). Omdat de nadere uitwerking hiervan op dit moment nog plaatsvindt, kan de kostenkant van het meerjarenperspectief nog niet worden ingevuld. Daarnaast wordt een deel van deze reserve ingezet voor werken die zijn afgesproken in de realisatieovereenkomst "De Breekenhof". Hiervoor worden vanuit de grondexploitatie extra bijdragen in deze bestemmingsreserve gestort door de projectontwikkelaar.

12108 BR Opvang weggefallen dividend aandelen

Bestemming: opvang van weggefallen dividendinkomsten van verkochte aandelen

Achtergrondinformatie:

Deze reserve is destijds gevormd uit delen van opbrengsten van verkoop aandelen van o.a. Bouwfonds, Avira en GGR-gas. De middelen zijn volledig geblokkeerd, omdat de rente structureel wordt toegevoegd aan de exploitatie.

Meerjarenraming	
Werkelijke stand 1-1-2009	10.640.012
Geblokkeerde middelen; geen wijzigingen komende jaren	

Toelichting meerjarenraming 2009-2013

Komende jaren geen mutaties.

12109 BR Afkoopsom Driel-Oost

Bestemming: opvang deel structureel tekort (ontstaan ver voor de herindeling)

Achtergrondinformatie:

Deze bestemmingsreserve stamt nog uit de tijd van de voormalige gemeente Heteren. Uit budgettaire overwegingen is deze reserve nog steeds in stand gehouden (anders valt er een structureel gat in de exploitatie van ruim € 55.000).

In de gemeente Overbetuwe is het systeem van de gemeente Heteren voortgezet om jaarlijks -dus zuiver uit budgettaire overwegingen- € 55.557 ten gunste van de exploitatie te brengen (systeem gemeente Heteren n.a.v. een grenscorrectie in die vm. gemeente).

Meerjarenraming	
Werkelijke stand 1-1-2009	185.770
mutatie in 2009	-55.557
Toevoeging aan AR (< 150.000)	-130.213
Saldo 1-1-2010	0

Toelichting meerjarenraming 2009-2013

Omdat het saldo van deze bestemmingsreserve eind 2009 lager is dan het vastgestelde minimumbedrag voor reserves van € 150.000 zal deze reserve bij het opstellen van de jaarrekening 2009 worden opgeheven en het restantsaldo van € 130.213 worden toegevoegd aan de algemene reserve. Dit betekent dat met ingang van jaarschijf 2010 het budget structureel belast zal worden met € 55.557. Hiermee is rekening gehouden in het geactualiseerde meerjarenperspectief van deze Kadernota.

12115 BR Vervanging materiaal OR en Veiligheid

Bestemming: dekking kapitaallasten van investeringen van vervanging van materieel.

Achtergrondinformatie:

Deze bestemmingsreserve is gebaseerd op het begin 2006 door de raad vastgestelde herziene systeem van "vervanging materieel afdelingen Openbare Ruimte en Veiligheid". De reserve wordt gevoerd met stortingen ten laste van de exploitatie. Op deze wijze ontstaat er een jaarlijks gelijke belasting van het gemeentebudget, worden grote schommelingen op de afzonderlijke begrotingsposten voorkomen en is er een goede basis voor de jaarlijkse berekening van de uurtarieven van de machines en voertuigen.

Meerjarenraming	
Werkelijke stand 1-1-2009	2.589.701
mutatie in 2009	-3.565
Saldo 1-1-2010	2.586.136
mutatie in 2010	- 32.025
Saldo 1-1-2011	2.554.111
mutatie in 2011	-79.939
Saldo 1-1-2012	2.474.172
mutatie in 2012	-105.488
Saldo 1-1-2013	2.368.684
mutatie in 2013	-125.356
Saldo 31-12-2013	2.243.328

Toelichting meerjarenraming 2009-2013

Het meerjarenperspectief is afgestemd op de herziene versie van de vervangingsschema's (2009-2023) die in april 2009 aan de raad ter vaststelling worden voorgelegd. De mutaties betreffen de jaarlijkse vaste stortingen en de jaarlijkse onttrekkingen van kapitaallasten van gerealiseerde vervangingsinvesteringen.

12122 BR WMO

Bestemming: opvang eenmalige extra kosten WMO

Achtergrondinformatie:

Betreft een reservering van de niet bestede WMO-middelen tot en met 2007 (nog niet bestede ontvangsten uit de algemene uitkering). Vanaf 2008 wordt het objectieve verdeelsysteem gehanteerd en worden de niet bestede WMO-bedragen niet meer gereserveerd (zie toelichting in Programmabegroting 2008). De middelen van deze reserve zullen de komende jaren worden ingezet voor specifieke WMO-projecten.

Meerjarenraming	
Werkelijke stand 1-1-2009	386.361
mutatie in 2009	-182.402
Saldo 1-1-2010	203.959
mutatie in 2010	-17.135
Saldo 1-1-2011	186.824
mutatie in 2011	pm
Saldo 1-1-2012	186.824
mutatie in 2012	pm
Saldo 1-1-2013	186.824
mutatie in 2013	pm
Saldo 31-12-2013	186.824

Toelichting meerjarenraming 2009-2013

Een volledige meerjarenraming is op dit moment nog niet opgesteld door de afdelingen Soza en MO. De onttrekkingen uit 2009 en 2010 voor het EKD en de verwijzindex zijn al wel in de meerjarenraming verwerkt. Tevens zijn in de jaarschijf 2009 de onttrekkingen voor diverse welzijnsprojecten meegenomen. In de mutatie van 2009 zit ook een storting van € 15.150 via de bestemming van het rekeningssaldo 2008. Dit betrof een eenmalige rijksbijdrage voor het Elektronisch Kinddossier (EKD) op grond van de decembercirculaire 2008.

12123 BR Arbeidsmarkttoeleiding

Bestemming: opvang eenmalige extra kosten activiteiten arbeidsmarkttoeleiding.

Achtergrondinformatie:

Het bedrag in deze bestemmingsreserve stamt nog uit de Elster tijd. Na de herindeling en het samenvoegen van allerlei reserves en voorzieningen was dit bedrag gestort in de voorziening arbeidsmarkttoeleiding. Omdat die voorziening echter alleen het wettelijke overschot op het werkdeel VWWB mag bevatten, is bij de bestemming van het rekeningssaldo 2005 voor het vrij besteedbare deel van de voorziening deze aparte bestemmingsreserve gevormd. Door de afdeling Sociale Zaken wordt momenteel gewerkt aan plannen voor de inzet van deze bestemmingsreserve in 2009.

Meerjarenraming	
Werkelijke stand 1-1-2009	213.480
Meerjarenraming	
mutatie in 2009	-213.480
Saldo 1-1-2010	0

Toelichting meerjarenraming 2009-2013

In afwachting van bovenbedoelde nog op te stellen plannen wordt er voorlopig van uitgegaan dat de middelen zullen worden aangewend in 2009.

12126 BR Elst-Centraal

Bestemming: opvang nadelige saldo project Elst-Centraal

Achtergrondinformatie:

Ter dekking van het te verwachten nadelige saldo **per 1-1-2012** zou via het PNL 2007-2010 een bestemmingsreserve worden gevormd ter grootte van € 3.500.000. Omdat voor het complex Elst-Centraal per 1-1-2006 al een noodzakelijke voorziening is getroffen voor reeds gemaakt kosten (voorziening wordt jaarlijks bijgesteld) kon het saldo van deze bestemmingsreserve worden verlaagd (reserve en voorziening gelijk aan het verwachte totale tekort).

In 2008 is de bestemmingsreserve (op grond van de 24^e begr.wijz. 2008) verlaagd met € 336.717 omdat de voorziening met eenzelfde bedrag is verhoogd voor reeds gemaakte kosten.

Meerjarenraming	
Werkelijke stand 1-1-2009	1.118.399
mutatie in 2009	1.000.000
Saldo 1-1-2010	2.118.399
mutatie in 2010	pm
Saldo 1-1-2011	2.118.399
mutatie in 2011	pm
Saldo 1-1-2012	2.118.399
mutatie in 2012	pm
Saldo 1-1-2013	2.118.399
mutatie in 2013	pm
Saldo 31-12-2013	2.118.399

Toelichting meerjarenraming 2009-2013

In de meerjarenperiode tot 1-1-2012 zal de reserve niet worden ingezet (alleen tussentijdse mutaties, die voortvloeien uit wijzigingen in de voorziening en in het verwachte totale tekort). De mutatie van € 1.000.000 in 2009 is een storting via de bestemming van het rekeningsresultaat 2008.

12127 BR Vitens

Bestemming: opvang tekort dat is ontstaan door verkoop aandelen Vitens

Achtergrondinformatie:

In 2006 zijn de preferente aandelen Vitens aan dat bedrijf verkocht voor een bedrag van € 2.327.400. Hoewel dit bedrag gedurende vijftien jaar (in 2007 t/m 2021) in gelijke termijnen zal worden ontvangen, diende op grond van de BBV-voorschriften de gehele verkoopopbrengst te worden verantwoord in boekjaar 2006, het jaar waarin de transactie feitelijk plaatsvond. Met ingang van de begroting 2007 was echter rekening gehouden met een structurele jaarlijkse ontvangst van € 155.160 (= 1/15e deel van de verkoopopbrengst). Om te voorkomen dat vanaf 2007 in de begroting een gat zou ontstaan ter grootte van dit bedrag, is via de bestemming van het rekeningsresultaat 2006 de verkoopopbrengst gestort in een nieuw gevormde bestemmingsreserve Vitens. Gedurende vijftien jaar (voor het eerst in 2007) wordt conform de oorspronkelijke bedoeling jaarlijks een bedrag van € 155.160 aan deze bestemmingsreserve onttrokken om de begroting sluitend te krijgen.

Meerjarenraming	
Werkelijke stand 1-1-2009	2.017.080
mutatie in 2009	-155.160
Saldo 1-1-2010	1.861.920
mutatie in 2010	-155.160
Saldo 1-1-2011	1.706.760
mutatie in 2011	-155.160
Saldo 1-1-2012	1.551.600
mutatie in 2012	-155.160
Saldo 1-1-2013	1.396.440
mutatie in 2013	-155.160
Saldo 31-12-2013	1.241.280

Toelichting meerjarenraming 2009-2013

Zie bij achtergrondinformatie.

12128 BR Planmatig onderhoud wegen

Bestemming: buffer voor het geval de onderhoudskwaliteit van de wegen te wensen overlaat door onvoldoende budget

Achtergrondinformatie:

De bestemmingsreserve is vanaf 2007 voornamelijk bedoeld om als buffer te dienen voor het geval de onderhoudskwaliteit van de wegen te wensen zou overlaten t.g.v. onvoldoende budget. Verder dient de bestemmingsreserve om jaarlijks de overschotten en tekorten op het product onderhoud wegen te egaliseren.

Meerjarenraming	
Werkelijke stand 1-1-2009	2.063.841
mutatie in 2009	-515.960
Saldo 1-1-2010	1.547.881
mutatie in 2010	-515.960
Saldo 1-1-2011	1.031.921
mutatie in 2011	-515.960
Saldo 1-1-2012	515.961
	-515.961
Saldo 1-1-2013	0

Toelichting meerjarenraming 2009-2013

Voor deze meerjarenraming is er voorlopig van uitgegaan dat de middelen van deze reserve de komende 4 jaar zullen worden ingezet.

12129 BR Riolering

Bestemming: beperking noodzakelijke tariefsverhogingen rioolheffing op basis van Gemeentelijke RioleringsPlan 2008 (GRP) en opvang van de kosten van het waterplan in de komende jaren.

Achtergrondinformatie:

Op 30 september 2008 is het GRP 2008-2012 door de raad vastgesteld. In dit GRP zijn de noodzakelijke maatregelen op het gebied van afvalwater, regenwater en grondwater opgenomen en de financiële consequenties die daaruit voortkomen.

Meerjarenraming	
Werkelijke stand 1-1-2009	9.303.854
mutatie in 2009:	699.128
bestemming resultaat 2008	933.669
Saldo 1-1-2010	10.936.651
mutatie in 2010	307.544
Saldo 1-1-2011	11.244.195
mutatie in 2011	408.126
Saldo 1-1-2012	11.652.321
mutatie in 2012	243.971
Saldo 1-1-2013	11.896.292
mutatie in 2013	355.714
Saldo 31-12-2013	12.252.006

Toelichting meerjarenraming 2009-2013

Op basis van de financiële meerjarenprognose bij het GRP zal deze bestemmingsreserve de eerste jaren nog aangroeien. Vervolgens zal er echter een omslagpunt bereikt worden en het saldo jaarlijks afnemen. De reserve zal na dat omslagpunt nog een aantal jaren nodig zijn om te bereiken dat de rioolheffingen na 10 jaar slechts stapsgewijs verhoogd hoeven te worden en de inwoners dan niet ineens met forse jaarlijkse tariefsverhogingen geconfronteerd zullen worden.

12132 BR openbare verlichting

Bestemming: opvang extra kosten 2007 t/m 2010 van achterstallig onderhoud openbare verlichting
Achtergrondinformatie

Op 30 mei 2006 is het Plan Openbare Verlichting (POV) door de raad vastgesteld. In dat plan zijn de noodzakelijke investeringen van toekomstige vervangingen van openbare verlichting geraamd en de financiële consequenties opgenomen in de jaarschijven van het PNL.

Er is bij de opstelling van dat plan echter ook achterstallig onderhoud geconstateerd. De kosten van uitvoering van dat achterstallige onderhoud mogen echter op basis van de begrotingsvoorschriften niet in meerdere jaren worden afgeschreven maar moeten ineens ten laste van het gemeentebudget worden gebracht. Omdat het achterstallige onderhoud volgens het plan stapsgewijs zal worden uitgevoerd in de jaren 2007 t/m 2010 is besloten om deze op te vangen ten laste van een hiervoor gevormde bestemmingsreserve.

Meerjarenraming	
Werkelijke stand 1-1-2009	465.882
mutatie in 2009	-181.922
Saldo 1-1-2010	283.960
mutatie in 2010	-217.292
Toevoeging aan AR (< 150.000)	-66.668
Saldo 1-1-2011	0

Toelichting meerjarenraming 2009-2013

De werkelijke stand van de bestemmingsreserve is € 66.668 hoger dan volgens de prognose in het POV. In 2009 en 2010 zullen de geraamde kosten (zoals opgenomen in het POV) ten laste van de bestemmingsreserve worden verantwoord.

Omdat het eindsaldo in 2010 lager zal zijn dan het vastgestelde minimumbedrag voor reserves en zal het restantsaldo van € 66.668 in de jaarrekening 2010 worden toegevoegd aan de algemene reserve.

12133 BR vervanging inventaris binnensportaccommodaties

Deze bestemmingsreserve is gevormd onder gelijktijdige opheffing van de volgende bestemmingsreserves:

12116 BR Inventaris sportzaal Westeraam Elst	€ 8.160
12117 BR Sportinventaris De Helster	€ 66.817
12120 BR Inventaris De Kruisakkers	€ 21.773
00000 BR Materiaal gymnastiek	€ 133.872
Totaal	<u>€ 230.622</u>

Tevens zijn de vrijgevallen stortingen ad € 8.085 van de eerste drie genoemde bestemmingsreserves gestort in deze nieuwe bestemmingsreserve. Het totaal saldo komt hiermee op € 238.707.

Meerjarenraming	
Werkelijke stand 1-1-2009	238.707
mutatie in 2009	-238.707
Saldo 1-1-2010	0

Toelichting meerjarenraming 2009-2013

Bij het vaststellen van de begroting 2009 is een exploitatiebudget beschikbaar gesteld voor de vervanging van de sportinventaris van de binnensportaccommodaties. In 2009 zal een eenmalige inhaalslag voor het achterstallig onderhoud gemaakt worden. Deze eenmalige kosten zullen ten laste worden gebracht van de BR vervanging inventaris binnensportaccommodaties. Eind 2009 kan deze bestemmingsreserve dan vrijvallen en een eventueel restantbedrag worden toegevoegd aan de algemene reserve.

12134 BR Klantmanagement

Bestemming: opvang kosten klantmanagement
Achtergrondinformatie:

De afdeling SZ heeft begin 2007 een bestandsanalyse laten uitvoeren op het WWB-bestand. Aan de hand van deze bestandsanalyse wordt een beleidsplan geschreven. Verder volgt uit het aanvullende managementrapport de aanbeveling dat klantmanagers meer gefaciliteerd moeten worden, zodat zij verdere invulling kunnen geven aan hun werkzaamheden. Te denken valt hierbij o.a. aan: training gesprekstechnieken & methodisch handelen, training timemanagement, individuele coaching en begeleide intervisie. Zowel de kosten van het opstellen van een beleidsplan als de kosten van trainingen e.d. worden uit deze voorziening bekostigd.

Meerjarenraming	
Werkelijke stand 1-1-2009	171.583
mutatie in 2009	-171.583
Saldo 1-1-2010	0

Toelichting meerjarenraming 2009-2013

In afwachting van de nadere acties van de afdeling Sociale Zaken wordt er voorlopig vanuit gegaan dat de reserve in 2009 geheel zal worden ingezet.

12135 BR Besteding woningbouwbudget Stadsregio Arnhem/Nijmegen

Bestemming:

Achtergrondinformatie:

Meerjarenraming	
Werkelijke stand 1-1-2009	949.772
mutatie in 2009	pm
Saldo 1-1-2010	949.772
mutatie in 2010	pm
Saldo 1-1-2011	949.772
mutatie in 2011	pm
Saldo 1-1-2012	949.772
mutatie in 2012	pm
Saldo 1-1-2013	949.772
mutatie in 2013	pm
Saldo 31-12-2013	949.772

Toelichting meerjarenraming 2009-2013

Een reële meerjarenprognose kan niet worden gemaakt.

Bestemmingsreserves opvang kapitaallasten

12201 BR nieuwbouw bibliotheek Elst

Bestemming: dekking jaarlijkse kapitaallasten deel nieuwbouwkosten (destijds) van bibliotheek Elst

Achtergrondinformatie:

Deze bestemmingsreserve is al jaren geleden ingesteld door de toenmalige gemeente Elst, met als doel om met de rente hierover de jaarlijkse kapitaallasten van (delen van) specifieke investeringen te dekken. In dit geval van een deel van de bouwkosten van de bibliotheek Elst.

De gereserveerde middelen zijn dus "geblokkeerd" en moeten in stand blijven, omdat er anders een structureel tekort in de exploitatie ontstaat.

Meerjarenraming	
Werkelijke stand 1-1-2009	300.403
Geblokkeerde middelen, dus geen mutaties	

Toelichting meerjarenraming 2009-2013
Zie boven.

12202 BR Kap.lasten De Helster

Bestemming: dekking kapitaallasten investering verbouw De Helster.

Achtergrondinformatie:

De jaarlijkse rente over deze reserve is bestemd voor dekking van de jaarlijkse kapitaallasten van de betreffende investering.

Meerjarenraming	
Werkelijke stand 1-1-2009	279.075
Geblokkeerde middelen, dus geen mutaties	

Toelichting meerjarenraming 2009-2013
Zie boven.

12203 BR kapitaallasten Welzijnaccommodaties

Bestemming: dekking kapitaallasten investering welzijnsaccommodaties Elst

Achtergrondinformatie:

Soortgelijke reserve als BR kapitaallasten De Helster

Meerjarenraming	
Werkelijke stand 1-1-2009	724.233
Geblokkeerde middelen, dus geen mutaties	

Toelichting meerjarenraming 2009-2013:
Zie boven.

12204 BR kapitaallasten Kruisakkers

Bestemming: dekking kapitaallasten investering Kruisakkers Elst.

Achtergrondinformatie:

Soortgelijke reserve als BR kapitaallasten De Helster

Meerjarenraming	
Werkelijke stand 1-1-2009	317.510
Geblokkeerde middelen, dus geen mutaties	

Toelichting meerjarenraming 2009-2013
Zie boven.

12206 BR Kapitaallasten Ambtshuis

Bestemming: dekking kapitaallasten investering aankoop Ambtshuis Elst.

Achtergrondinformatie:

De aankoopkosten van het ambtshuis worden in 40 jaar afgeschreven en de jaarlijkse kapitaallasten worden gedekt met de jaarlijkse rente over bovenvermelde bestemmingsreserve.

Meerjarenraming	
Werkelijke stand 1-1-2009	1.442.300
Geblokkeerde middelen, dus geen mutaties	

Toelichting meerjarenraming 2009-2013:

Zie boven.

12207 BR kapitaallasten Project Brede School

Bestemming: dekking van een deel van de kapitaallasten van het project brede school (PBS).

Achtergrondinformatie:

De middelen van de reserve worden conform het BBV niet ineens in mindering gebracht op deze economische investeringen, maar bruto verantwoord via inzet van genoemde bestemmingsreserve.

Meerjarenraming	
Werkelijke stand 1-1-2009	6.911.647
mutatie in 2009	2.509.251
Saldo 1-1-2010	9.420.898
mutatie in 2010	- 220.587
Saldo 1-1-2011	9.200.311
mutatie in 2011	- 248.610
Saldo 1-1-2012	8.951.701
mutatie in 2012	-119.952
Saldo 1-1-2013	8.831.749
mutatie in 2013	-124.751
Saldo 31-12-2013	8.706.998

Toelichting meerjarenraming 2009-2013 en mutaties 2008

Jaarlijks wordt een bedrag onttrokken aan deze reserve ter dekking van de kapitaallasten van het Project Brede School. Deze jaarlijkse onttrekking is € 478.020. Anderzijds wordt er op basis van het raadsbesluit van destijds jaarlijks 4% rente toegevoegd aan het saldo van deze reserve.

In 2009 zullen we een bijdrage van GEM Westeraam voor dit project ontvangen. Deze bijdrage wordt in de bestemmingsreserve gestort.

12208 BR kapitaallasten Hockeycomplex

Bestemming: dekking van de kapitaallasten van het hockeycomplex

Achtergrondinformatie:

De kapitaallasten van het hockeycomplex worden jaarlijks gedekt door onttrekkingen uit deze bestemmingsreserve. De investering wordt lineair afgeschreven in 30 jaar.

Aan de bestemmingsreserve wordt jaarlijks 4,5% rente toegevoegd.

Meerjarenraming	
Werkelijke stand 1-1-2009	1.799.092
mutatie in 2009	-66.101
Saldo 1-1-2010	1.732.991
mutatie in 2010	-66.101
Saldo 1-1-2011	1.666.890
mutatie in 2011	-66.101
Saldo 1-1-2012	1.600.789
mutatie in 2012	-66.101
Saldo 1-1-2013	1.534.688
mutatie in 2013	-66.101
Saldo 31-12-2013	1.468.587

Toelichting meerjarenraming 2009-2013:
Zie boven.

12209 BR kapitaallasten Heteren-Centrum

Bestemming: dekking van een deel van de kapitaallasten van het project Heteren-Centrum
Achtergrondinformatie: Op 26 augustus 2008 heeft de raad ingestemd met het project Heteren Centrum. De kapitaallasten van dit project zullen gedeeltelijk gedekt worden door jaarlijkse onttrekkingen aan deze nieuw gevormde bestemmingsreserve.

Meerjarenraming	
Werkelijke stand 1-1-2009	6.035.732
mutatie in 2009	-124.163
Saldo 1-1-2010	5.911.569
mutatie in 2010	-178.441
Saldo 1-1-2011	5.733.128
mutatie in 2011	-228.027
Saldo 1-1-2012	5.505.101
mutatie in 2012	1.083.710
Saldo 1-1-2013	6.588.811
mutatie in 2013	-178.441
Saldo 31-12-2013	6.410.370

Toelichting meerjarenraming 2009-2013:

Zodra de investeringen in het vastgoed hebben plaatsgevonden wordt jaarlijks 4,5% rente op de bestemmingsreserve bijgeschreven. De werkelijke kapitaallasten van het vastgoed worden jaarlijks gedekt door een onttrekking uit deze reserve. Als in een jaar de rentebijbeschrijving op deze reserve hoger is dan de rentelast van de investering dan wordt deze hogere rentebijbeschrijving alsnog overgeheveld naar de algemene reserve. Het resultaat van de grondexploitatie van het project wordt ook aan deze reserve toegevoegd. De verwachting is dat dit in 2012 plaatsvindt.

12210 BR kunstgras Spero

Bestemming: dekking van de lasten van kunstgras bij Spero

Achtergrondinformatie:

De kapitaallasten van één van de kunstgrasvelden van Spero worden jaarlijks gedekt door onttrekkingen uit deze bestemmingsreserve. De investering wordt lineair afgeschreven in 30 jaar. Aan de bestemmingsreserve wordt jaarlijks 4,5% rente toegevoegd.

Indien het 2e trainingsveld van Spero niet omgezet zou worden in een kunstgrasveld had de gemeente groot-onderhoud aan dit veld moeten uitvoeren. De middelen voor dit groot-onderhoud zijn gestort in deze bestemmingsreserve. Spero betaalt jaarlijks de extra lasten voor een 2^e kunstgrasveld ten opzichte van de lasten van een natuurgrasveld. Het bedrag van het niet uitgevoerde groot-onderhoud valt in 15 jaar vrij ten gunste van de exploitatie.

Meerjarenraming	
Werkelijke stand 1-1-2009	0
mutatie in 2009	505.095
Saldo 1-1-2010	505.095
mutatie in 2010	-24.405
Saldo 1-1-2011	480.690
mutatie in 2011	-24.405
Saldo 1-1-2012	456.285
mutatie in 2012	-24.405
Saldo 1-1-2013	431.880
mutatie in 2013	-24.405
Saldo 31-12-2013	407.475

Toelichting meerjarenraming 2009-2013:

Zie boven.

Meerjarenraming	
Werkelijke stand 1-1-2009	70.927
mutatie in 2009	-14.900
Saldo 1-1-2010	56.027
mutatie in 2010	-14.900
Saldo 1-1-2011	41.127
mutatie in 2011	- 9.500
Saldo 1-1-2012	31.627
mutatie in 2012	-7.700
Opheffing voorziening (< € 25.000)	-23.927
Saldo 1-1-2013	0

Toelichting meerjarenraming 2009-2013

De voorziening neemt jaarlijks af met de verschuldigde wachtgeldbetalingen voor één oud-medewerker.

Omdat de voorziening eind 2012 lager zal zijn dan het vastgestelde minimumbedrag van € 25.000 zal deze voorziening in de jaarrekening van dat jaar worden opgeheven.

21030 Voorziening Groenonderhoud Bomenweide

Bestemming: kosten groenonderhoud wijk Bomenweide in Heteren te dekken over een afgesproken periode.

Achtergrondinformatie:

Bedoeld groengedeelte betreft een perceel dat gezamenlijk eigendom is van de bewoners van 36 woningen in de wijk Melkweide. Volgens het koopcontract komt het onderhoud de eerste 12 jaar voor rekening van deze eigenaars (daarna volledig voor rekening gemeente); hiervoor zijn vergoedingen betaald aan de gemeente, die zijn gestort in genoemde voorziening.

Meerjarenraming	
Werkelijke stand 1-1-2009	60.383
mutatie in 2009	- 15.000
Saldo 1-1-2010	45.383
mutatie in 2010	- 15.000
Saldo 1-1-2011	30.383
mutatie in 2011	- 15.000
Opheffing voorziening (< € 25.000)	-15.383
Saldo 1-1-2012	0

Toelichting meerjarenraming 2009-2013

Vanaf 2008 tot en met 2012 zal 5 jaar lang elk jaar ongeveer € 15.000 (is in totaal € 75.000) uit de voorziening worden geput als aanvulling van dat budget voor o.a. het groenonderhoud van die wijk.

21036 Voorziening Nabestaandenpensioen

Bestemming: opvang lasten nabestaandenpensioen wethouders.

Achtergrondinformatie:

De stand van deze voorziening is afgestemd op ontwikkelingen van de ambtenaren CAO. In mei 2008 heeft een herberekening plaatsgevonden als gevolg van de nieuwe ambtenaren CAO. Een extern bureau (Raet) berekent de uitbetalingen aan de nabestaande.

Meerjarenraming	
Werkelijke stand 1-1-2009	343.286
Mutatie in 2009	- 26.077
Saldo 1-1-2010	317.209
Mutatie in 2010	- 26.077
Saldo 1-1-2011	291.132

Mutatie in 2011	- 26.077
Saldo 1-1-2012	265.055
Mutatie in 2012	-26.077
Saldo 1-1-2013	238.978
mutatie in 2013	-26.077
Saldo 31-12-2013	212.901

Toelichting meerjarenraming 2009-2013

Op basis van de berekening van Raet wordt tot en met 2015 jaarlijks een bedrag van € 26.077 uitbetaald. Daarna zal de jaarlijks uitbetaling worden verlaagd.

21042 Voorziening Park Lingezen

Bestemming: dekking investeringsdeel (afkoop) van park Lingezen.

Achtergrondinformatie:

Er wordt vanuit gegaan dat de investeringsbedragen en exploitatielasten van Park Lingezen via een eenmalige afkoopsom kunnen worden afgekocht. Voor het investeringsdeel is op grond van een door de provincie opgestelde "Hoofdlijnennotitie" een bedrag van € 3,5 miljoen in de voorziening gestort. De raad is hierover geïnformeerd. Er was in de begroting 2007 een voorlopige storting van € 1,7 miljoen geraamd.

In 2009 zal besluitvorming plaatsvinden over de definitieve hoogte van de afkoopsom van het investeringsdeel op basis van een te tekenen bestuursovereenkomst. Tevens zal er dan meer duidelijkheid zijn over de afkoop van de structurele beheerskosten van het park (nu nog onbekend), waarvoor dan een aanvullend bedrag noodzakelijk zal zijn.

Meerjarenraming	
Werkelijke stand 1-1-2009	3.500.000
Meerjarenraming kan op dit moment niet worden gegeven	

Toelichting meerjarenraming 2009-2013

Op dit moment is nog niet bekend wanneer uitbetaling/noodzakelijk aanvulling van dit bedrag zal moeten plaatsvinden.

Voorzieningen middelen derden (niet van provincie/rijk)

25016 Voorziening Kunstwerken MFC De Zon

Bestemming: realisering kunstwerk gebouw De Zon op Westeraam.

Achtergrondinformatie:

Betreft een bijdrage van Vivare voor de realisatie van een kunstobject in 2009; indien het project niet door zou gaan, dient dit bedrag te worden terugbetaald aan Vivare. Inmiddels is de kunstopdracht verstrekt.

Meerjarenraming	
Werkelijke stand 1-1-2009	30.000
mutatie in 2009	-30.000
Saldo 1-1-2010	0

Toelichting meerjarenraming 2009-2013

Uitgegaan is van uiteindelijke realisering van het kunstwerk in 2009.

Voorzieningen onderhoud gebouwen/inventaris

22025 Voorziening groot-onderhoud gemeentelijke accommodaties

Bestemming: opvang/egalisatie kosten groot-onderhoud van een groot aantal gemeentelijke gebouwen.

Achtergrondinformatie:

Betreft nieuw gevormde voorziening, waarbij de saldi van een 22-tal oude onderhoudsvoorziening aan de nieuwe voorziening zijn toegevoegd. Zie raadsbesluit d.d. 26 februari 2008 en het bijbehorend boekwerkje met meerjaren onderhoudsplannen, toelichtingen, etc.

De eind 2007 opgeheven oude voorzieningen groot-onderhoud gebouwen worden verder niet meer afzonderlijk toegelicht. De eindsaldi per 31-12-2007 van die voorzieningen zijn verwerkt in saldo per 1-1-2008 van de nieuwe voorziening.

Meerjarenraming	
Werkelijke stand 1-1-2009	3.957.438
mutatie in 2009	-959.194
Saldo 1-1-2010	2.998.244
mutatie in 2010	-699.194
Saldo 1-1-2011	2.299.050
mutatie in 2011	-699.194
Saldo 1-1-2012	1.599.856
mutatie in 2012	-228.557
Saldo 1-1-2013	1.371.299
mutatie in 2013	-228.557
Saldo 31-12-2013	1.142.742

Toelichting meerjarenraming 2009-2013

Met ingang van 2009 wordt de structurele storting verlaagd van € 549.790 tot € 526.243 omdat een deel van het onderhoud aan de gemeentelijke gebouwen wordt uitgevoerd ten laste van het reguliere jaarlijkse onderhoudsbudget. Vanaf 2010 wordt de jaarlijkse storting via het PNL verhoogd met € 260.000 i.v.m. de nieuwe huisvesting (wordt wellicht later; t.z.t. zullen wij voorstellen om dat bedrag dan tijdens de jaren van uitstel te storten in de bestemmingsreserve voorfinanciering nieuwe huisvesting): de jaarlijkse storting wordt dan € 786.243. De gemiddelde jaarlijkse kosten groot-onderhoud zijn € 1.014.800. Verder is er voor de meerjarenraming vanuit gegaan dat uitgesteld onderhoud van voor 2009 (totaal € 1.411.911) gedurende 2009, 2010 en 2011 (= € 470.637 per jaar) alsnog uitgevoerd zal worden. Dit leidt samenvattend tot de volgende mutaties per jaar:

2009: + € 526.243 - € 1.014.800 - € 470.637 = - € 959.194

2010: + € 786.243 - € 1.014.800 - € 470.637 = - € 699.194

2011: + € 786.243 - € 1.014.800 - € 470.637 = - € 699.194

2012: + € 786.243 - € 1.014.800 = - € 228.557

2013: + € 786.243 - € 1.014.800 = - € 228.557

Voorzieningen grondexploitatie

23001 Voorziening Verliesgevende complexen (bestemd)

Bestemming: opvang verliezen grondcomplexen.

Achtergrondinformatie:

Jaarlijks worden actuele berekeningen gemaakt van de grondcomplexen en wordt de stand van de voorziening afgestemd op de te verwachten verliezen.

Meerjarenraming	
Werkelijke stand 1-1-2009	4.328.770
mutatie in 2009	pm
Saldo 1-1-2010	4.328.770
mutatie in 2010	-226.861
Saldo 1-1-2011	4.101.909

mutatie in 2011	pm
Saldo 1-1-2012	4.101.909
mutatie in 2012	pm
Saldo 1-1-2013	4.101.909
mutatie in 2013	pm
Saldo 31-12-2013	4.101.909

Toelichting meerjarenraming 2009-2013

De meerjarenraming is vooral gericht op de afwikkeling van bestaande complexen. Hierbij is geen prognose meegenomen van mogelijke nieuwe verliescomplexen in de komende jaren.

Voor complex De Merm is een voorziening van € 226.861 getroffen. De planning is dat dit complex per 31-12-2010 kan worden afgesloten zodat genoemd bedrag in 2010 uit de voorziening gehaald zal worden.

Een deel van de voorziening heeft betrekking op passieve complexen. Pas wanneer exploitatie-overeenkomsten met ontwikkelaars zijn gesloten, is meer duidelijk over de verhaalbaarheid van gemeentelijke kosten en in hoeverre de getroffen voorziening in stand moet blijven. Een prognose wanneer dergelijke exploitatie-overeenkomsten worden gesloten is moeilijk te geven waardoor vooralsnog van pm-posten is uitgegaan.

23002 Voorziening Afgesloten complexen (vrij)

Bestemming: opvang nakomende kosten uit afgesloten grondcomplexen

Achtergrondinformatie:

Behoeft geen nadere toelichting.

Meerjarenraming	
Werkelijke stand 1-1-2009	497.671
Meerjarenraming kan op dit moment niet worden gegeven	

Toelichting meerjarenraming 2009-2013

Van de afwikkeling van deze post is bij RO geen prognose voorhanden.

23003 Voorziening MTC (bestemd)

Bestemming: opvang mogelijke nakomende verliezen uit het project MTC

Achtergrondinformatie:

Heeft betrekking op panden, die destijds zijn aangekocht voor dit project en waarvan afwikkeling nog moet plaatsvinden met de diverse partijen.

Meerjarenraming	
Werkelijke stand 1-1-2009	1.076.564
mutatie in 2009	-1.076.564
Saldo 1-1-2010	0

Toelichting meerjarenraming 2009-2013

Volgens de planning van de B.V. Betuws bedrijvenpark zal in het tweede kwartaal van 2009 uitsluitend komen of de MTC panden betrokken kunnen worden in de ontwikkeling van het Betuws bedrijvenpark en de landschapsvisie Danenberg. Vervolgens kunnen dan de kosten van de panden dan worden verrekend met de deelnemende overheden.

Vorzieningen Debiteuren

21008 Voorziening Dubieuze debiteuren

Bestemming: opvang verliezen uit dubieuze debiteuren

Achtergrondinformatie:

Behoeft geen nadere toelichting.

Meerjarenraming	
Werkelijke stand 1-1-2009	208.281
Meerjarenraming kan op dit moment niet worden gegeven	

Toelichting meerjarenraming 2009-2013

Een reële meerjarenprognose kan niet worden gemaakt.

21022 Voorziening Dubieuze debiteuren belastingen

Bestemming: opvang verliezen uit dubieuze belastingdebiteuren

Achtergrondinformatie:

Behoeft geen nadere toelichting.

Meerjarenraming	
Werkelijke stand 1-1-2009	114.522
Meerjarenraming kan op dit moment niet worden gegeven	

Toelichting meerjarenraming 2009-2013

Een reële meerjarenprognose kan niet worden gemaakt.

21039 Voorziening Dubieuze debiteuren Soza

Bestemming: opvang verliezen uit dubieuze debiteuren Soza

Achtergrondinformatie:

Bijstandsvorderingen moeten op grond van de voorschriften zijn opgenomen op de balans. Omdat naar verwachting van de afdeling Sociale Zaken niet alle vorderingen kunnen worden geïncasseerd is tegelijkertijd een voorziening dubieuze debiteuren gevormd.

Meerjarenraming	
Werkelijke stand 1-1-2009	1.247.380
Meerjarenraming kan op dit moment niet worden gegeven	

Toelichting meerjarenraming 2009-2013

Een reële meerjarenprognose kan niet worden gemaakt.

Ontwikkeling Algemene Reserve in periode 2009 – 2013

Saldo 01-01-2009	€	22.016.712	
Rentebijdragen AR 2009	€	936.564	#1
Rentebijdragen BR 2009	€	825.114	
Bestemming saldo jaarrekening 2008	€	1.397.386	
Onttrekkingen 2009 (bestaand PNL)	€	1.709.941-	
Onttrekkingen 2009 (adm. en begrotingswijz. 2009)	€	494.164-	#2
Onttrekking 2009 Spero 2 kunstsgrasvelden	€	529.500-	
Stelpost onttrekkingen 2009		pm	#3
Onttrekkingen restanten van voorgaande jaren	€	2.687.775-	#4
Stortingen 2009		pm	
Storting Algemene Uitkering nav sept.circulaire 2008	€	900.000	
Opgeheven BR en toegevoegd aan AR in 2009	€	130.213	#5
Saldo 01-01-2010	€	20.784.609	
Rentebijdragen AR 2010	€	831.384	
Rentebijdragen BR 2010	€	575.921	
Onttrekkingen 2010 (bestaand PNL)	€	806.810-	
Onttrekkingen 2010 (aanvullend PNL)	€	670.973-	
Stortingen 2010		pm	
Saldo 01-01-2011	€	20.714.131	
Rentebijdragen AR 2011	€	828.565	
Rentebijdragen BR 2011	€	509.775	
Onttrekkingen 2011 (bestaand PNL)	€	390.000-	
Onttrekkingen 2011 (aanvullend PNL)	€	20.000-	
Onttrekking 2011 dekkingsplan Kadernota 2009	€	1.500.000-	
Stortingen 2011	€	7.184.170	#6
Saldo 01-01-2012	€	27.326.641	
Rentebijdragen AR 2012	€	1.093.066	
Rentebijdragen BR 2012	€	497.644	
Onttrekkingen 2012 (bestaand PNL)	€	225.000-	
Onttrekkingen 2012 (aanvullend PNL)		pm	
Onttrekking 2012 dekkingsplan Kadernota 2009	€	2.500.000-	
Stortingen 2012		pm	
Saldo 01-01-2013	€	26.192.351	
Rentebijdragen AR 2013	€	1.047.694	
Rentebijdragen BR 2013	€	489.529	
Onttrekkingen 2013 (bestaand PNL)	€	165.000-	
Onttrekkingen 2013 (aanvullend PNL)		pm	
Stortingen 2013		pm	
Saldo 01-01-2014	€	27.564.574	

Opmerkingen

- #1 incl. 4% rente over bedrag bestemming saldo jaarrekening 2008.
- #2 dit zijn de administratieve en begrotingswijzigingen t/m de raad van maart 2009.
- #3 deze stelpost betreft de administratieve en begrotingswijzigingen die worden vastgesteld in de periode april t/m december 2009.
- #4 dit zijn onttrekkingen op basis van adm. en begrotingswijzigingen in voorgaande jaren die nog niet volledig zijn uitgevoerd. Bijvoorbeeld voor de waterhuishouding De Aam (begr.wijz. in 2008) staat nog een restant onttrekking geraamd van ca. € 1,4 mln.
- #5 dit betreft de BR afkoopsom Driel-Oost (€ 130.213).
- #6 dit betreft het positieve saldo van het grondcomplex Poort van Midden-Gelderland Zuid (€ 5.566.084) en grondcomplex Elst Zuid (€ 1.618.086) gebaseerd op de meest actuele GREX in de Paragraaf Grondbeleid van de jaarrekening 2008.

Bijlage V

Verschillenanalyse meerjarenraming Kadernota 2010 t.o.v. de prognose bij Programmabegroting 2009

	2010	2011	2012
Actuele meerjarenraming Kadernota	347.000	-157.000	159.000
Meerjarenraming bij begroting 2009	445.000	- 27.000	0
Prognose Kadernota nadeliger Voordeliger	-98.000	-130.000	159.000
Toelichting belangrijkste verschillen			
Nadelen Kadernota t.o.v. begroting 2009			
Doorwerking lagere voordelige saldi Omdat de begrotingssaldi 2010/2011 in de Kadernota zijn aangepast is ook de doorwerking naar volgende jaren gewijzigd		-98.000	-130.000
<u>Lagere meeropbrengsten tariefsverhogingen</u> In Kadernota lagere tariefsverhoging OZB en leges, e.d. (1,5% i.p.v. 2,5%)	-62.000	-63.000	-65.000
<u>Lagere algemene uitkering jaarschijf 2011</u> (wordt gelet op zeer globale karakter raming alg. uitkering in dit stadium niet nader toegelicht)		-135.000	
<u>Nieuwe PNL-posten in Kadernota</u> (inclusief actualisatie bestaande PNL)	-403.000		
Lager berekend voordeel van vrijval kapitaallasten van wegvallende investeringen	-9.000	-145.000	-45.000
Voordelen Kadernota t.o.v. begroting 2009			
Lager percentage verhoging loonkosten en sociale lasten e.d. (1,5% i.p.v. 2,5%)	120.000	126.000	130.000
<u>Hogere algemene uitkering 2010 en 2012</u> (zie opmerking boven bij alg. uitkering)	110.000		287.000
<u>Per saldo lagere lasten PNL 2011</u> In de meerjarenraming bij de begroting was een stelpost opgenomen van € 1 miljoen. Het totaal van jaarschijf 2011 van het bestaande PNL en aanvullende PNL is lager, namelijk € 813.000.		187.000	
Voordeel renteverlaging kort geld (van 4,5% naar 2%)	150.000		
Kleine verschillen	-4.000	-2.000	-18.000
Totalen	-98.000	-130.000	159.000

(- betekent tekort en Kadernota nadelig t.o.v. prognose begroting 2009)

Bijlage VI

Onderbouwing actualisering kosten nieuwe gemeentehuis

Prijsstijging bouwkosten t.g.v. 2 jaar uitstel		1.190.000
Extra kosten 140 parkeerplaatsen buiten perceel		3.760.000
Ontwikkeldkosten en winst NS		2.450.000
Af: lagere grondkosten / kosten erfpacht	-/-	<u>2.524.574</u>
Totaal		4.875.426

Afgerond op 5 miljoen.